

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД - СКОПЈЕ

Годишен извештај

Финансиски извештаи

Годишна сметка

За годината која завршува на 31 декември 2024 година

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД - СКОПЈЕ

Годишен извештај

За годината која завршува на 31 декември 2024 година

TITAN USJE

ЦЕМЕНТАРНИЦА УСЈЕ АД СКОПЈЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2024

Скопје, февруари 2025

Содржина

1. ОПШТО	3
2. РЕЗУЛТАТИ ОД ПРОДАЖБАТА	3
3. РАБОТЕЊЕ	4
4. БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ.....	4
5. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ И ЕКОЛОШКА, ОПШТЕСТВЕНА И УПРАВУВАЧКА УСПЕШНОСТ (ЕОУ)	4
6. ЕКОЛОШКИ АСПЕКТИ.....	7
7. ОСТАНАТИ ИНФОРМАЦИИ	100
8. ИЗЈАВА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ	122

1. ОПШТО

Цементарница УСЈЕ АД Скопје („Друштвото“ или „УСЈЕ“) е акционерско друштво, регистрирано согласно законите на Северна Македонија. Акциите на Друштвото котираат на официјалниот пазар на Македонската берза. Регистрираното седиште на Друштвото е на ул. Борис Трајковски бр. 94, 1000 Скопје, Република Северна Македонија.

Деловните дејности на Друштвото опфаќаат производство и трговија со цемент, бетон, агрегати, сидарски цемент и други градежни материјали.

2. РЕЗУЛТАТИ ОД ПРОДАЖБАТА

ЦЕМЕНТ

Во 2024 година, домашниот пазар на цемент, особено во последниот квартал, забележа значителен пораст од околу 7,1% во однос на претходната година. Овој раст првенствено беше поттикнат од стабилните станбени пазари во клучните области на потрошувачка и зголемената активност во различни инфраструктурни проекти. Компанијата успешно ја задржа стабилната пазарна позиција во сите сегменти, со забележително присуство во големите инфраструктурни проекти.

Иако имаше пад на извозот на цемент во 2024 година, тоа беше неутрализирано со зголемениот меѓукомпаниски извоз на клинкер во Косово, Бугарија и Грција, како и со продажбата на клинкер од трети страни во Србија.

Во текот на годината, цените останаа стабилни, во согласност со нивото од претходната година.

Еколошки цемента

Во 2024 година, Усје продолжи да развива и сертифицира нови видови цемент, фокусирајќи се на подобрување на задоволството на клиентите, подобрување на перформансите на производот и минимизирање на влијанието врз животната средина. Овие напори дополнително ги подобрија нашите фактори на емисија на CO₂.

ВЕРТИКАЛНА ИНТЕГРАЦИЈА

Од своето основање, оваа 2024 година беше една од најуспешните за РМЦ. Остварени се рекордни продажби од 51 км³ бетон, што претставува +25% над буџетот и +18% наспроти РУ. Оптимизацијата на мешаните дизајни и следствено намалувањето на варијабилните трошоци, како и држењето под контрола на фиксните трошоци придонесоа за зголемување на нашата конкурентност на пазарот. Годинава нашето целосно производство беше со нискојаглеродните цемента СЕМ II/B-V 42.5R, подоцна заменети со СЕМ II/B-P 42.5R, што претставува пример на пазарот охрабрувајќи ги другите да ги следат нашите чекори.

На почетокот на годината, Друштвото имаше обемна активност за одржување од два месеци во каменоломот за варовник Говрлево. Поради ремонтните активности, сè уште имавме доволно залихи на варовник за цементарницата, и не се соочивме со никакви недостатоци на варовник. Но, поради недоволните количини на агрегати за производство на бетон моравме да ги снабдуваме од трети лица. По успешното рестартирање на каменоломот, тој работеше без никакви прекини до крајот на годината. Така, во текот на годината од каменоломот испорачавме 436 kt варовник во фабриката, 99 kt агрегати за нашата РМС, 32 kt варовник внатре во Шарцем и близу 16 kt агрегати на трети страни. Вкупната потрошувачка од 583 kt е во опсегот од претходните години.

3. РАБОТЕЊЕ

Процесот на производство беше дизајниран да ги задоволи барањата на домашниот и меѓународниот пазар, фокусирајќи се на подобрување на оперативната ефикасност, управување со залихите на материјали и оптимизирање на средствата. Во согласност со целите за одржливост за намалување на зависноста од фосилни горива, УСЈЕ во 2024 година успешно замени околу 3,5% од топлинската енергија што се користи во печките со алтернативни горива. Загревањето на печката исклучиво се напојуваше со природен гас.

Потрошувачката на електрична енергија за мелење цемент е намалена за 2,3% по тон цемент, поттикната од континуираната оптимизација на процесот и примената на софтверот RTO (Real Time Optimizer) развиен од Групаацијата ТИТАН. Понатаму, електричната енергија потрошена за производство на клинкер остана стабилна, одржувајќи ја конзистентноста со претходната година, додека вкупната потрошувачка на електрична енергија во фабриката се намали за 3,8%. Дополнително, односот клинкер-цемент беше намален од 70,9% на 67,7%, што позитивно придонесе за намалување на отпечатокот на CO₂ од страна на компанијата.

4. БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЈЕ

Приоритет број еден во Цементарницата Усје е безбедноста и здравјето на нашите вработени и изведувачи. Како дел од Групаацијата ТИТАН, нашата компанија е посветена на континуирано подобрување на безбедноста и здравјето на нашите вработени, подигајќи ја свеста кај нив за нивната безбедност, усогласеноста со законските норми и корпоративните стандарди.

Во цементарница Усје работиме на развивање на свеста за безбедност кај нашите вработени и изведувачи. Цврсто веруваме дека зголемувањето на бројот на безбедносни ревизии ќе доведе до зголемување на бројот на идентификувани и пријавени, на потенцијални опасни услови и активности, а со тоа и на корективни мерки поврзани со нив, што на крајот ќе го направи нашиот објект побезбедно место за работа.

Водени од ова верување, спроведуваме обука за квалитетни безбедносни инспекции и ревизии за нашите вработени и изведувачи, која започна со овие извештаи во 2024 година. Во 2024 година, вкупниот број на пријавени безбедносни проверки и ревизии беше 274, од кои 133 вклучени изведувачи. Во 2024 година, немаше повреди што резултираа со изгубено работно време за нашите вработени.

Во текот на 2024 година, за вработените во Усје беа спроведени 6.774 часа обука, во просек 28,32 часа обука по вработен, и 3.761 часа за вработени кај изведувачи, што е 16,02 часа по вработен. Беа организирани и здравствени обуки со предавања од лекари од различни области.

5. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ И ПЕРФОРМАНСИ ВО ГРИЖАТА ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, ОПШТЕСТВОТО И КОРПОРАТИВНОТО УПРАВУВАЊЕ (ESG)

Ревитализиран корпоративен идентитет и корпоративна култура

2024 година ја започнавме со ново поглавје. Нашето ревитализирано лого е доказ за нашата посветеност на позитивно влијание во светот околу нас и ја претставува суштината на тоа кои сме и за што се залагаме, во време кога ја отпочнуваме оваа фаза на развој и иновации. Новиот слоган “Заедно градиме подобар свет” е сеопфатен и усогласен со нашата ревитализирана цел. Нашата цел „Да го направиме светот околу нас безбедно, одржливо и пријатно место за живеење“ ја нагласува нашата определба за општествена добробит и подобрување на животот на луѓето околу нас, но и ја отелотворува суштината на нашата мисија да обезбедиме иновативни градежни материјали, решенија и услуги кои се неопходни за безбедни и одржливи домови, објекти и инфраструктура која им овозможува на луѓето да уживаат во животот. Нашите нови вредности: *се грижиме, имаме смелост,*

градиме за да трае и го правиме она што го зборуваме го отсликуваат нашето секојдневно работење и посветеноста на позитивно влијание врз локалната заедница и иновациите.

УПРАВУВАЊЕ

Нова насока во лидерското управување

Со назначувањето на г-дин Константинос Николаоу за Главен Извршен директор на Цементарница УСЈЕ АД Скопје, настапи нова насока во лидерското управување во Компанијата. Г-дин Николаоу носи богато искуство во цементната индустрија и стратешкиот менаџмент, со што ќе ја поттикне компанијата кон постојан раст, оперативна извонредност и одржливост. Тој го наследи господинот Борис Хрисафов, кој ја презема улогата на неизвршен член на Одборот на директори. Оваа лидерска транзиција ја нагласува посветеноста на компанијата за силно управување, иновации и долгорочно создавање вредност за сите засегнати страни.

Диверзитет и инклузија

Човековите права се една од клучните предметни области на Политиката за усогласеност на Групацијата ТИТАН, која обезбедува добро структурирана рамка за спроведување на значајните активности на дисциплиниран и холистички начин.

Посветени сме на создавање средина што ја поддржува различноста, каде што секој може да се развива и да почувствува припадност. Сржта на нашиот пристап за диверзитет, еднаквост и инклузија (DE&I) е посветеноста да создадеме работна средина каде што секој се чувствува ценет, поддржан и има можност да се развива. Во март 2024 година, Групацијата ја вовеле Политиката за почитување на работното место, нагласувајќи го нашиот став за нулта толеранција кон вознемирувањето и насилството на работното место објавено на интранет страницата Connections, додека каскадното споделување со сите вработени ќе продолжи во 2025 година.

Значајно достигнување за нашата индустрија е тоа што жените сочинуваат една третина од Централниот Одбор за управување и над 17%+ од нашата вкупна работна сила.

Поткуп и корупција

Во согласност со нашите вредности и култура, и како што е јасно наведено во Кодексот на однесување на ТИТАН и релевантните политики на Групацијата, доследни сме на пристапот за нулта толеранција кон поткуп, измама и каква било друга коруптивна практика. Нашата политика против поткуп и корупција ги утврдува принципите, правилата и одговорностите, како и областите со висок ризик каде што најчесто може да се појават мито и корупција при деловните активности и обезбедува насоки за превентивни процедури, вклучително и спроведување на активности за проценка на ризик и длабинска анализа на трети страни кои вршат услуги за или во име на Групацијата ТИТАН.

ВКЛУЧУВАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈА СО ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Во ноември 2024 официјално започнавме со нашата нова дигитална иницијатива „Иноваториум – Клуб на напредни знаења и вештини“, посветена на едукација на учениците од основните училишта во СТЕМ науки, со посебен фокус на 3Д печатењето и дигиталните технологии. Исто така УСЈЕ за прв пат учествува и во Првата Лего лига во Северна Македонија поддржувајќи тим од ученици од основно училиште од општината.

Како дел од нашата посветеност на грижата за животната средина, иновациите и споделувањето знаење, УСЈЕ го започна проектот „Знаење + CO₂ -“ во партнерство со Градежниот факултет Скопје при Универзитетот Св. Кирил и Методиј Скопје. Проектот има за цел да придонесе за намалување на јаглеродниот отпечаток и поттикнување на долгорочна одржливост преку едукација, истражување и подигање на свеста.

Во духот на нашите вредности „Се грижиме“ и „Имаме смелост“ со донација од 500 новогодишни пакетчиња, компанијата ја поддржа иницијативата за новогодишен настан за деца со посебни потреби и деца од згрижувачки семејства од целата земја.

Со цел одржување позитивни односи со медиумите во земјата и промоција на нашите стратешки политики, УСЈЕ организираше ексклузивна посета на новинарите во фабрика на ТИТАН во Ефкарпија, Грција, со што обезбедивме увид во нашите производствени процеси, влијателни иницијативи за општествена одговорност и непоколеблива посветеност за унапредување на дигитализацијата и постигнување на нашите цели за декарбонизација. За време на посетата, организиравме медиумски брифинг со новинарите во Солун за да ги претставиме најновите достигнувања во декарбонизацијата и дигитализацијата во Усје, истакнувајќи ја нашата посветеност на одржливите иновации и оперативната извонредност.

НАШИТЕ ЛУЃЕ

Сметаме дека нашите луѓе се клучниот фактор за нашиот успех. Нудиме еднакви можности за вработување преку почитување правата на поединците, со цел да создадеме можности за сите, вклучително и младите и локалната заедница каде што делуваме и се стремиме кон безбедни и здрави услови за работа за сите.

Истражување за ангажираноста на вработените

Во 2024 година спроведовме Истражување за ангажираноста на вработените со цел да ја оцениме нивната ангажираност, оспособеност и енергија, заедно со клучните фактори како што се овластувања, насочување, доверба во менаџментот, развој, управување со перформансите, работна структура и процеси, соработка, добросостојба и диверзитет и инклузија. Нашите вработени активно учествуваа во истражувањето, постигнувајќи импресивен резултат на учество од 89%. Менаџментот ги сподели резултатите од анкетата со сите вработени, а врз основа на деталната анализа на добиените информации, секој сектор ги идентификуваше своите приоритети, што доведе до изготвување на Акциски план на компанијата. Беа истакнати четири клучни области за подобрување и развој, вклучувајќи: навремено носење одлуки, носење одлуки на најниско ниво, ефикасно справување со слабите перформанси и подобрување на меѓусекторската соработка.

Натпревар на иновативни идеи на Групациската ТИТАН

Водени од визијата дека „секој може да иновира“, вработените во Усје учествуваа на Групацискиот натпревар на иновативни идеи “Ideation challenge” во 2024 година, кој ги опфаќа сите области во кои една организација може да иновира, од производи и услуги до кревање на свесноста за брендот и искуството на клиентите, како и процесот на производство и други основни деловни процеси, работна средина и искуството на вработените.

Од 19 проекти кои беа избрани за учество во полуфиналето на овогодинашниот „TITAN Group Ideation Challenge“, Титан Усје имаше импресивни пет тимови. Нашата проектна идеја „Лесен бетон од перлит“ постигна извонредно достигнување, успешно пласирајќи се во финалето со револуционерниот концепт на нов производ од лесен бетон со перлит.

Дополнително, УСЈЕ повторно доби признание и ја доби наградата за најголем број поднесени идеи „Leaderboard Award“.

Развој на вработените

Се стремиме да бидеме лидер во испорачување високи перформанси и развој во цементната индустрија, препознавајќи дека нашиот успех се темели на перформансите и развојот на нашите вработени. Нашата посветеност кон привлекување, задржување и инспирирање на вработените се рефлектира преку нашето континуирано инвестирање во професионален развој. Како дел од оваа

заложба, даваме приоритет на иницијативите кои ги унапредуваат безбедноста и здравјето при работа, дигиталните вештини и функционалните компетенции. Во 2024 година реализиравме над 15.000 часови за обука, со просек од 63 часа обука по вработен.

Во согласност со нашиот нов корпоративен идентитет, организиравме обука, предводена од нашиот Менаџер за човечки ресурси и корпоративна општествена одговорност, за да ги запознаеме сите менаџери со нашата нова цел и вредности, обезбедувајќи нивна интеграција во секојдневното работење. Дополнително, со воведувањето на новиот модел за лидерство на Титан, беа спроведени работилници за менаџери, а моделот беше претставен на сите клучни вработени за време на посебна тим-билдинг сесија.

Со цел натамошно зајакнување на нашата експертиза и соработка, Цементарница УСЈЕ АД Скопје беше домаќин на обуката Рефратехник во 2024 година, при што беа добредојдени околу 30 учесници од фабриките на во Србија, Албанија, Грција, Косово, Бугарија и Корпоративниот центар. Оваа иницијатива ги овозможува на учесниците врвно знаење, прекугранична соработка и поттикна иновации.

Како поддршка на континуираното учење, Групацијата исто така ги лансираше платформите UdeMy и Coursera, обезбедувајќи им на вработените одлични можности за унапредување на знаењето и професионален развој.

Добросостојба на вработените

Продолжуваме со нашата заложба според која луѓето се на прво место, нудејќи иновативни програми кои ја поддржуваат целокупната добросостојба на нашите вработени. Како дел од нашите ESG цели за 2025 година, посветени сме на поттикнување на безбедна и здрава работна средина со иницијативи кои ја подобруваат физичката, менталната, социјалната и финансиската добросостојба на нашите вработени. Во 2024 година, во Усје имплементиравме над 40 иницијативи за добросостојба во овие четири категории.

Една значајна иницијатива беше нашата соработка со Градскиот Црвен крст за организирање обука за Прва помош за ментално здравје, која нашите вработени ја сметаат за особено корисна. Дополнително, во склоп на нашата посветеност на женското здравје, сите вработени жени учествуваа во тематска обука фокусирана на свесноста и превенцијата за болести на дојка.

Комуникација со вработените и волонтизам

Со цел зајакнување на тимскиот дух и информирање на вработените, Титан Усје организираше три посебни Денови за комуникација во април, јули и ноември 2024 година, каде беа споделени резултатите на компанијата и плановите за иднината. Вработените, исто така, волонтираа на часовите по ЗД печатење во клубот Иноваториум и учествуваа во активности за садење дрвца.

Организиравме и тим-билдинг активности за клучните вработени, додека пак нашите вработени го одбележаа и Денот за безбедност и здравје при работа со пролетно планинарење до Лесновскиот манастир.

6. ЕКОЛОШКИ АСПЕКТИ

Цементарница УСЈЕ е носител на А-Интегрирана еколошка дозвола, издадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање, со што се потврдува заложбата на Друштвото за заштита на животната средина. Како дел од Групацијата ТИТАН, постојаниот одржлив развој и подобрувања во однос на животната средина остануваат главни двигатели на УСЈЕ. Друштвото има имплементирано и одржува Систем за управување со животната средина Систем за управување со енергија. Двата системи подлежат на постојани надградби со цел да се подобри ефикасноста и да се постигне усогласеност со ISO 14001:2015 и ISO 50001:2018 стандардите. Двата системи се дел од

Интегрираниот систем на управување во УСЈЕ. Системот за управување со животната средина ги опфаќа сите еколошки прашања, како и искористувањето на рудниците. Системите се одржуваат и ревидираат на годишна основа. Ние ја интегрираме заштитата на животната средина во сите аспекти на нашето работње.

Во однос на 2024, би сакале да ги нагласиме следниве реализирани проекти:

Зелен појас

Заради намалување на фугитивната прашина и сведување на минимум на визуелното влијание врз соседните станбени објекти, ние активно се залагаме за проширување на нашите зелени површини кои позитивно придонесуваат и влијаат на постигнувањето на споменатите цели. Во рамките на проектот Зелен појас во 2024, се засадија вкупно 30189 садници, и тоа: 26700 дрвца на крајните катови на рудникот за лапор, 1364 дрвца во рудникот за варовник во Говрлево и 1076 садници (дрвца, цвеќиња и грмушки) во зелените области при фабриката и 1049 садници за донации.

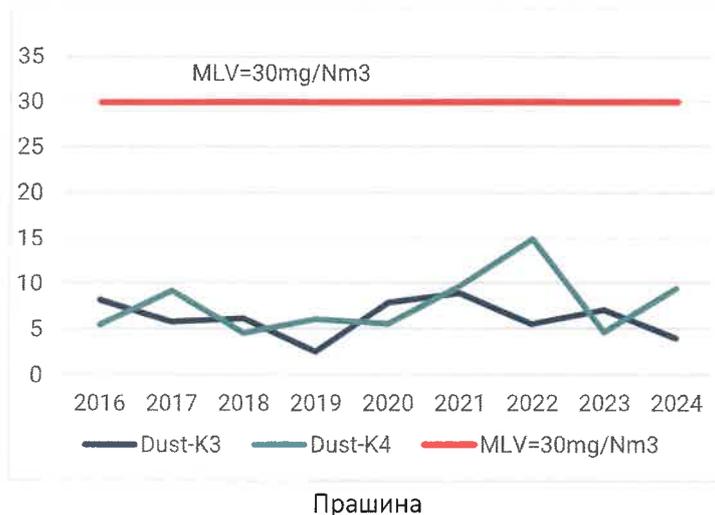
Сведување на бучавата на минимум

Во текот на 2024 година на рудниците и во кругот на фабриката направени се вкупно 20 мерења на бучава. Евидентираниите нивоа на бучава на сите мерни точки во кругот на фабриката и во рудниците се постојано во рамките на дозволените граници. И покрај исполнувањето на законските барања, во 2024 година нашата компанија продолжи со спроведување на активности за сведување на бучавата на минимум, како дел од нашите заложби за намалување на влијанијата врз животната средина, а во согласност со пропишаното во Акцискиот план од Студијата за минимизирање на бучавата изработена од страна на Факултетот за технички и природни науки во Штип.

Емисии во воздухот

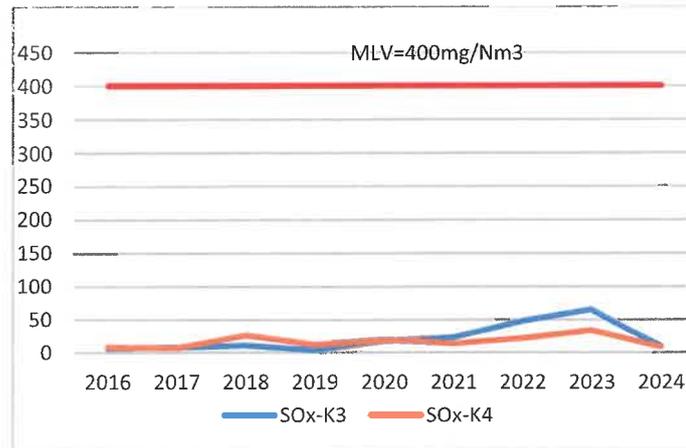
Следењето на емисиите во воздухот претставува предуслов за контрола и ублажување на влијанијата од производството на цемент врз животната средина. УСЈЕ поседува независен систем за 24-часовно континуирано мерење на емисиите кој овозможува точно мерење на емисиите во вистинско време и преземање на навремени поправни дејствија, доколку е тоа неопходно. Како општествено одговорна компанија, УСЈЕ објавува неделни извештаи за емисиите во воздухот на својата веб-страница, како и во националните медиуми.

Годишниот просек за емисиите во воздух од главните извори на емисии за 2024 е прикажан на следниот графикон:

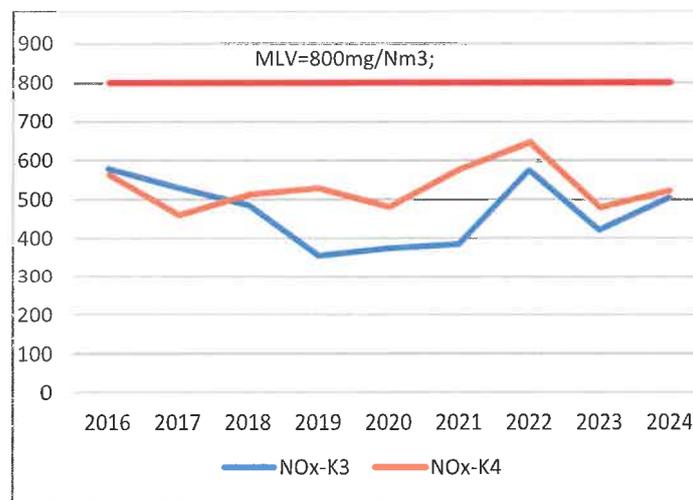

*MLV=50 mg/Nm³ – Максимална гранична вредност согласно националното законодавство за емисии

*MLV=30 mg/Nm³ – Максимална гранична вредност прифатена од страна на УСЈЕ во А-Интегрираната еколошка дозвола

Сулфурни оксиди SO₂

Азотни оксиди NO_x

Намалување на емисиите на фугитивна прашина

Во сообразност со Акцискиот план за минимизација на емисиите на фугитивна прашина во фабриката и рудниците на УСЈЕ, се презедоа поединечни и комбинирани мерки. Дел од активностите изведени во 2024 беа:

- Континуирано следење и замена на помошните филтри за отпашување,
- Санација и прскање на пристапните патишта во рамките на фабриката – континуирана активност,
- Креирање на зелен појас околу фабриката и рудниците – континуирана активност.

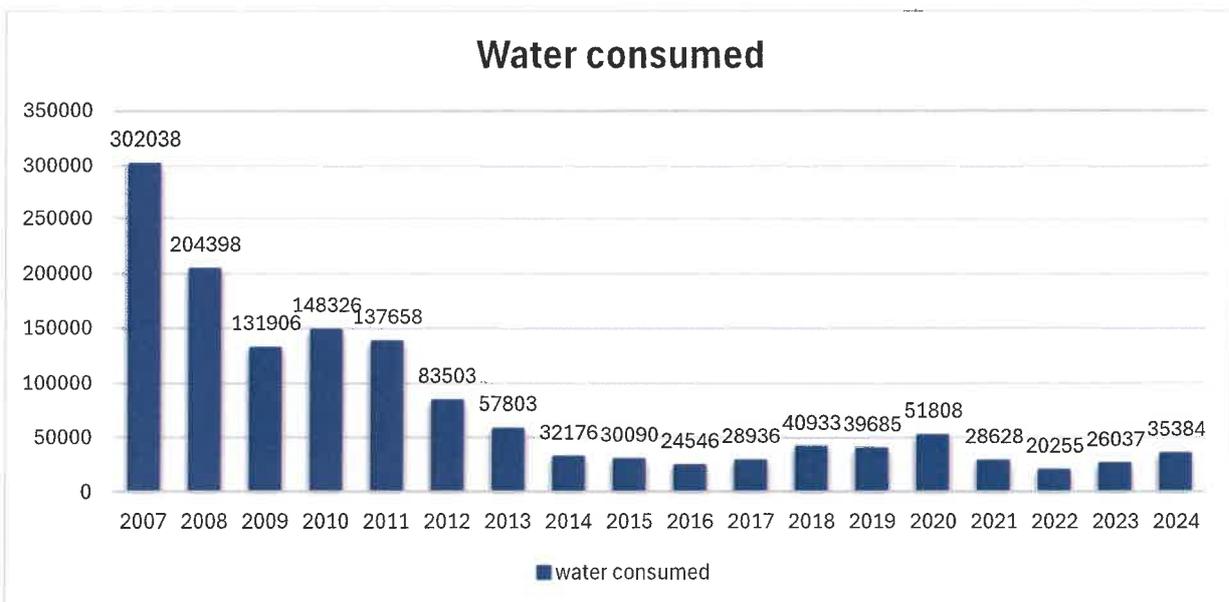
Согласно мерењата на PM₁₀ честици изведени од страна на независна акредитирана лабораторија во рамките на кругот на фабриката и во согласност со А-интегрираната еколошка дозвола, потврдено е дека нема директна поврзаност помеѓу операциите во фабриката УСЈЕ и измерените PM₁₀ честици во амбиенталниот воздух. Овие вредности главно зависат од временските услови и загадувањето во градот.

Користење на алтернативни горива

Следејќи ги добрите светски практики се со цел да се намали потрошувачката на фосилни горива и во согласност со А-Интегрираната еколошка дозвола, УСЈЕ продолжи да користи неопасни фракции на отпад како алтернативно гориво. Алтернативните горива користени во 2024 година, доведоа до замена на 3.5% од топлинската енергија за печките. Алтернативните горива користени во 2024 беа биомаса од земјоделски отпад (лушпи од ориз, лушпи од кафе и слама), селектиран отпад од текстилната индустрија, отпад во вид на амбалажа која не може да се рециклира, како и композитни материјали кои не може повторно да се користат и да се рециклираат. Сите фракции од неопасен отпад, пред да бидат користени како алтернативно гориво, беа испитани во лабораторијата на Цементарница Усје и се потврди дека го исполнуваат потребниот квалитет.

Управување со води

Усје секогаш се стреми кон сведување на минимум на употребата на питка вода и зголемување на нејзината повторна употреба. Намалувањето на количината вода од природни ресурси е целта на нашите иницијативи како на пример системите за ладење со вода од затворен тип и повторната употреба на вода од езерцата и од бистрилиштата. Управувањето со водите во фабриката се врши на начин што обезбедува висок квалитет на рециркулираната вода и не го нарушува квалитетот на водата која излегува кон околните области.

7. ОСТАНАТИ ИНФОРМАЦИИ

Рководството на УСЈЕ силно се залага за континуираната интеграција на правилата и практиките во работењето на Друштвото, со што се унапредува транспарентноста, одговорноста, постојаноста, одржливиот развој и корпоративно општествената одговорност во секој аспект и област на делување на Друштвото и целосната мрежа на врски со засегнатите страни, вработените, добавувачите, изведувачите и општеството. Во овој контекст, УСЈЕ ги објавува следниве информации:

1. Политика за дивиденда

Согласно Политиката за дивиденда на Друштвото, дивидендата се распределува секоја година на предлог на Одборот на директори и по добиеното одобрување од Годишното собрание на акционери.

Распределбата на дивидендата на акционерите на Друштвото е признаена како обврска во финансиските извештаи за периодот за кој се одобруваат дивидендите од страна на акционерите на Друштвото.

На 23 мај 2024, Собранието на акционери усвои Одлука за распределба на добивката за финансиската година 2023 и тоа: 1.098.328 илјади денари како дивиденда за акционерите и 411.164 илјади денари кои ќе се реинвестираат за искористување на новите даночни поволности достапни за вакви активности. Воедно, се усвои и одлука неискористената реинвестирана добивка за годината 2017 во износ од 263.210 илјади денари да се распредели на акционерите како дивиденда. Вкупниот износ на дивидендата за акционерите за распределба изнесуваше 1.361.538 илјади денари, односно 2.415 денари по акција.

На 11 декември 2024 година Бордот на директори донесе Одлука за распределба на авансна дивиденда за периодот јануари - септември 2024 година согласно Законот за трговски друштва. Декларираната дивиденда изнесуваше 1.355.337 илјади денари, односно 2.404 денари по акција врз основа на одобрените законски посебни финансиски извештаи од 30 септември 2024 година и за тогашниот период од девет месеци.

2. Изворите на средствата на Друштвото се нејзиниот оперативен готовински тек. Сепак, на 03.11.2022 година е склучен Договор за краткорочен заем помеѓу Друштвото за производство, трговија и услуги МИЛКО-ПЦМ ДООЕЛ Скопје и Цементарница УСЈЕ АД Скопје („Заемопримачот“) во износ од 61.500 илјади денари, Во 2023 година има поврат на 3.000 илјади денари и со состојба 31 декември 2024 година истиот изнесува 58.500 илјади денари, пари искористени за корпоративни цели. Договорот за заем е уредно анексиран, износот треба да се врати најдоцна до 10 мај 2025 година, заедно со пресметаната камата која се пресметува по стапка од 2% над 3-месечен еурибор, кои служат како референтна каматна стапка.
3. Финансиските резултати за 2024 се составен дел од Финансиските извештаи на Друштвото за годината која завршува на 31 декември 2024.
4. Следствено на претходно изнесеното, Политиката за управување со финансиски ризици беше детално објаснета во Забелешката 21 кон Финансиските извештаи на Друштвото за периодот кој завршува на 31 декември 2024.
5. *Управување со ризици и усогласеност*
Ефективното управување со ризиците е од суштинско значење за постигнување на стратешките цели на Друштвото и за долгорочен одржлив развој. Друштвото има развиено издржани системи за следење, елиминирање или минимизирање на потенцијалните и значајни ризици. Централниот одбор за управување е генерално одговорен за плановите за управување со ризици на Друштвото, за имплементацијата и евалуацијата на нивната ефективност секоја година преку системите на управување. Одборот на директори потврдува дека Друштвото има воспоставено системи за внатрешна контрола и политики за управување со ризици и дека Главниот извршен директор и компетентните раководни лица го имаат информирано Одборот за нивната ефективност.
Механизмот за осигурување во однос на интегритетот на финансиските извештаи на Друштвото се состои од комбинација на вградени процеси за управување со ризици, применети активности за финансиска контрола, користена релевантна информациска технологија и подготвени, доставени и следени финансиски информации. Месечното следење на финансиските елементи претставува клучен сегмент од контролниот механизам во однос на квалитетот и интегритетот на финансиските резултати. Надворешните ревизори ги разгледуваат полугодишните финансиски извештаи и годишните финансиски извештаи на Друштвото.

Нашите деловни практики кои се темелат на усогласеност се водени од и засновани на вредностите и Кодексот на однесување на ТИТАН Цемент Групацијата. Согласно Политиката за борба против поткупот и корупцијата на Групацијата ТИТАН, ние имаме начела за работење со добавувачи, изведувачи и останати засегнати страни. Тие треба да ги почитуваат сите применливи закони и доброволно да преземат договорна обврска, онаму каде тоа е изводливо, за да докажат дека ќе ги почитуваат релевантните правила против поткуп и корупција.

6. За време на 2024, сите трансакции со заинтересираните страни беа реализирани во рамките на вообичаеното деловно работење на Друштвото (Забелешка 19 кон Финансиските извештаи на Друштвото за годината која завршува на 31 декември 2024).
7. УСЈЕ ја споделува Визијата за корпоративна општествена одговорност на Групацијата ТИТАН дека „ќе работи на етички и општествено одговорен начин нанесувајќи помалку штета и вложувајќи напори да направи повеќе добро.“
8. Управувањето и предводењето на Друштвото во согласност со нашите основни вредности се темели на усвојување и спроведување на одлуки кои придонесуваат кон постигнување на нашите цели и стратегии, со посебен осврт на интересите на нашите засегнати страни.

8. ИЗЈАВА ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

Изјава за корпоративно управување

Јас, долупотпишаниот Марио Брачи, во својство на Претседател на Одборот на директори на Цементарница УСЈЕ АД Скопје, изјавувам дека Друштвото го применува Кодексот за корпоративно управување за компании кои котираат на Македонската берза, објавен на следниов линк <https://www.mse.mk/Repository/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81/KKU%20na%20anglski%20final.pdf>. Цементарница УСЈЕ АД Скопје ги применува и начелата и најдобрите практики за корпоративно управување согласно Кодексот и пристапот „усогласи или објасни“, со пополнување на прашалници чија форма и содржина се пропишани со самиот Кодекс. Со оваа Изјава, потврдувам дека прашалниците објавени на SEI-NET и на веб-страницата на Цементарница УСЈЕ АД Скопје, како и дадените одговори се точни, вистинити и дека веродостојно ја отсликуваат примената на начелата и најдобрите практики на корпоративно управување од страна на Цементарница УСЈЕ АД Скопје.

Марио Брачи
Претседател на Одборот на директори

Корпоративното управување како збир на принципи, систем на правила, практики и процеси на внатрешна организација на компанијата овозможува ефикасна комуникација меѓу сите чинители во компанијата, вклучувајќи ги и акционерите, одборот на директори, менаџерите и вработените. Подржани од сеопфатно управување со ризикот, истите се од суштинско значење за донесување на одлуки од стратешко значење на компанијата, градење ефективни надворешни односи, а со тоа и за стабилноста на компанијата и постигнување на долгорочен успех.

Цементарница УСЈЕ АД Скопје е акционерско друштво кое котира на Македонската берза на акции во подсегментот за задолжителна котација.

Акционерската структура на основната главнина на Друштвото на 31 декември 2024 е вкупно 563.784 обични акции со право на глас, што всушност го сочинува Акционерскиот капитал на друштвото кој изнесува 1.747.730 илјади денари. Номиналната вредност на акција е во износ од 3.100,00 денари по акција.

Учеството на акционери во основната главнина на Друштвото е следно:

- TITAN CEMENT Netherlands B.V. поседува 535.596 акции кои претставуваат 95% од акциите со право на глас на Друштвото
- Други: 28.188 акции кои претставуваат 5% од акциите со право на глас на Друштвото.

Управувањето на Друштвото е организирано како едностепен систем на управување кој се состои од Одбор на директори (Одборот). Во рамките на овластувањата утврдени со Законот за трговски друштва и Статутот на Друштвото Одборот на директори раководи со Друштвото и има најшироки овластувања да делува во име и во корист на Друштвото во сите околности, освен оние кои се доделени исклучиво на Собранието на акционери како што е пропишано со Законот за трговски друштва и со исклучок на оние овластувања изречно дадени само на неизвршните членови на Одборот, како и да го следи и надгледува деловното работење, долгорочните интереси, да имплементира стратегии и да врши надзор на работењето на Друштвото.

Во изминатата 2024 година, Одборот беше составен од 6 (шест) члена и тоа: 1 (еден) извршен член, односно Главниот извршен директор и 5 (пет) неизвршни членови, од кои 2 (двајца) се независни. Ниту еден од неизвршните членови на Одборот не добива надоместок за учество во Одборот на директори. Главниот извршен директор не добива надоместок за учество во Одборот на директори. Приходите (плати, други придонеси, бонуси, осигурување и сл.) на извршниот член на Одборот и на останатите членови на клучниот персонал на Друштвото за 2024 година се во вкупен износ од 64.546 илјади денари.

Заради постигнување на целите, ефикасност и ефективност во работењето на Друштвото, Одборот во текот на 2024 година без одржување на седници, а со давање согласност за усвојување на материјалите преку електронска пошта, или преку видео конференција, за што соодветно беа составени Записници од одржаните состаноци, во неколку наврати донесе различни одлуки поврзани со тековното работење на Друштвото. Сите одлуки беа донесени со согласност на сите членови на Одборот. Вработените во компанијата одиграа клучна улога обезбедувајќи организациона и професионална поддршка, обезбедувајќи членовите на Одборот да бидат доследно и соодветно информирани за клучните работи. Одржувајќи ги високите стандарди на професионализам, овој процес беше спроведен со фокус на интересите на акционерите и целокупната благосостојба на компанијата.

Во 2024 година, седницата на Годишното собрание на акционери се одржа на 23^{ти} Мај 2024.

Транспарентноста во секојдневното работење и залагањето за највисоко етичко однесување како и секојдневен континуиран придонес кон одржлив развој на заедницата ќе останат главни двигатели на раководството на Цементарница УСЈЕ АД Скопје.

Марио Брачи
Претседател на Одборот на директори

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД - СКОПЈЕ

Финансиски извештаи

За годината завршена на 31 декември 2024 година

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД - СКОПЈЕ

**Финансиски извештаи за 31
декември 2024 година
со извештај на независниот ревизор**

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	4
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА	5
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ	6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА	7
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА	8
1. Општи информации за Друштвото	9
2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи	9
2.2 Значајни сметководствени политики	12
2.3 Значајни сметководствени проценки	23
3. Приходи и трошоци	26
4. Данок на добивка	28
5. Заработувачка по акција	30
6. Недвижности, постројки и опрема	31
7. Нематеријални средства	32
8. Вложувања во недвижности	33
9. Истражување за и вреднување на минерални ресурси	34
10. Залихи	35
11. Побарувања од купувачи и останати побарувања	35
12. Пари и парични средства	36
13. Акционерски капитал	36
13. Акционерски капитал (продолжува)	37
14. Останати резерви	37
15. Долгорочни резервации за отпремнини	38
15. Долгорочни резервации за отпремнини (продолжува)	39
15. Долгорочни резервации за отпремнини (продолжува)	40
16. Обврски спрема добавувачи и останати обврски	41
17. Краткорочни заеми	42
18. Превземени и потенцијални обврски	43
19. Трансакции со поврзани страни	45
20. Трошоци според природа	48
21. Управување со финансискиот ризик	48
22. Последователни настани	52

Извештај на независниот ревизор

До Одборот на директори и Акционерите на Цементарница Усје АД Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Цементарница Усје АД Скопје, кои што ги вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2024 година, како и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за паричните текови за годината којашто завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени во Република Северна Македонија („Стандарди“). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Цементарница Усје АД Скопје заклучно со 31 декември 2024 година, како и нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишниот извештај е подготвен од страна на Раководството во согласност со барањата на Законот за трговски друштва, член 384.

Раководството е исто така одговорно за подготвувањето на годишната сметка и годишниот извештај на Цементарница Усје АД Скопје, кои се одобрени од Одборот на директори.

Според барањата на Законот за ревизија, известуваме дека историските информации прикажани во годишниот извештај подготвен од страна на Раководството на Цементарница Усје АД Скопје, во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва е конзистентен во сите материјални аспекти со финансиските информации прикажани во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Цементарница Усје АД Скопје, на крајот на и за годината која завршува на 31 декември 2024 година.

Драган Давитков
Управител

Драган Давитков
Овластен ревизор

ПрајсвотерхаусКуперс Ревизија ДОО Скопје

11 април 2025 година
Скопје, Република Северна Македонија

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Главен Извршен Директор

Константинос Николаоу

Седиште

Борис Трајковски бр. 94
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Адвокати

Адвокатска канцеларија Поленак - надворешен адвокат
Наташа Филиповска - надворешен адвокат
Адвокатско друштво Чакмакова Адвокати Скопје - надворешен адвокат
Адвокатска канцеларија Татјана Поповски Булоски и Партнери - надворешен адвокат

Банки

Комерцијална Банка АД - Скопје
Стопанска Банка АД - Скопје
НЛБ Банка АД - Скопје
ПроКредит Банка АД - Скопје
Шпаркасе Банка Македонија АД - Скопје
Халкбанка АД - Скопје

Ревизори

Прајсвотерхаускуперс Ревизија ДОО - Скопје
Бул. 8-ми Септември бр. 16, Хипериум бизнис центар, II кат
1000 Скопје
Република Северна Македонија

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината што завршува на 31 декември 2024 година

	Белешки	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Приходи од продажба	3а	6.019.784	6.002.805
Останати приходи	3б	134.082	49.039
Трошоци на продадени производи	3в	(3.736.389)	(4.007.767)
Бруто добивка		2.417.477	2.044.077
Останати оперативни приходи	3г	125.253	123.682
Останати оперативни трошоци	3д	(23.838)	(202.827)
Трошоци за продажба и маркетинг		(44.621)	(32.748)
Административни трошоци	3ѓ	(305.801)	(265.099)
Добивка од оперативни активности		2.168.470	1.667.085
Приходи од финансирање		45.659	1.414
Курсни разлики нето		4.074	(1.918)
Трошоци од финансирање		(8.999)	(20.439)
Нето трошоци од финансирање	3е	40.734	(20.943)
Добивка пред оданочување		2.209.204	1.646.142
Данок на добивка	4	(204.219)	(136.650)
Дополнителен данок на добивка - Столб 2		(111.814)	-
Добивка за годината		1.893.171	1.509.492
<i>Останата сеопфатна добивка која не се рекласификува во билансот на успех во последователните периоди:</i>			
Ревалоризационен вишок - Вложувања во недвижности	8	-	-
Вкупно сеопфатна добивка за годината		1.893.171	1.509.492
Добивка за годината распределна на:			
Акционерски капитал на матичната компанија		1.798.516	1.434.017
Неконтролирачко учество		94.655	75.475
		1.893.171	1.509.492
<i>Заработувачка по акција</i>			
Основна заработувачка по акција која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	5	3,36	2,68
Вкупно сеопфатна добивка за годината распределна на:			
Акционерски капитал на матичната компанија		1.798.516	1.434.017
Неконтролирачко учество		94.655	75.475
		1.893.171	1.509.492

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
за 31 декември 2024 година

	Белешки	2024 МКД'000	2023 МКД'000
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	6	3.119.898	3.102.974
Нематеријални средства	7	77.784	33.237
Вложувања во недвижности	8	275.946	280.640
Вложувања во подружници		-	24.061
Средства за истражување и вреднување	9	1.220	1.220
Долгорочни финансиски средства		2.026	-
		3.476.874	3.442.132
Тековни средства			
Залихи	10	1.239.225	1.439.983
Побарувања од купувачи и останати побарувања	11	614.689	473.978
Пари и парични средства	12	327.069	1.054.159
		2.180.983	2.968.120
ВКУПНО СРЕДСТВА		5.657.857	6.410.252
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	13	1.747.730	1.747.730
Премија		5.259	3.145
Акумулирана добивка		553.166	1.509.492
Останати резерви	14	319.796	319.796
Реинвестирана добивка		1.798.289	1.650.335
		4.424.240	5.230.497
Нетековни обврски			
Столб 2 – Дополнителен данокот на добивка		111.814	-
Долгорочни резервации за отпремнини	15	62.191	55.273
Резервација за ревитализација на рудниците		16.156	15.158
		190.161	70.431
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	16	881.631	951.927
Резервација за неискористен годишен одмор		10.961	9.738
Тековен дел на долгорочни резервации за отпремнини	15	3.782	3.743
Обврска за данок на добивка		80.869	65.863
Краткорочни заеми	17	65.565	77.503
Обврска за дивиденда		648	550
		1.043.456	1.109.324
ВКУПЕН КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		5.657.857	6.410.252

Потпишано од страна на овластени лица на Друштвото на 28 февруари 2025 година:

Констатинос Николаоу
Главен извршен директор

Барласоска Габриела
Финансов директор

Составувач, овластен сметководител со број на уверение 102613:

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ
За годината што завршува на 31 декември 2024 година

<i>Белешки</i>	<i>2024</i> <i>МКД'000</i>	<i>2023</i> <i>МКД'000</i>
<i>Парични текови од оперативни активности</i>		
Добивка пред оданочување	2.209.204	1.646.142
<i>Исправки за:</i>		
Амортизација на НПО	259.841	243.183
Капитални (добивки)/загуби	(42.815)	-
Актуарска загуба, нето	14.858	4.182
Трошок за камата, пресметка на резервации за обврски за пензионирање	3.378	1.966
Приход од камати	(45.659)	(1.414)
Отпис на застарена залиха и корекција на истата	20.404	16.062
Неискористени денови од годишен одмор (нето)	1.222	3.505
(Добивки) / загуби од вреднување на вожувања во недвижности, нето	(6.887)	(4.467)
Трошок за камати	5.621	18.473
Отпис на застарени побарувања и исправка на вредноста	4.003	5.467
Нето сегашна вредност на продадени и отпишани НПО	1.979	260
Оперативна добивка пред промени во оперативниот капитал	2.425.149	1.933.359
Зголемување/ Намалување на побарувања од купувачи и останати побарувања	(144.715)	144.144
Намалување/Зголемување на залихите	180.354	315.610
Намалување/ Зголемување на обврски спрема добавувачи и останати обврски	(71.373)	136.157
Парични средства генерирани од оперативни активности	2.389.415	2.529.270
Платени камати	(5.621)	(18.473)
Платен данок на добивка	(189.214)	(66.199)
Нето парични текови од оперативни активности	2.194.580	2.444.598
<i>Парични текови од инвестициони активности</i>		
Набавка на недвижности, постројки и опрема	(312.199)	(564.319)
Примања од вложувања во подружници	24.061	-
Приходи од продажба на средства	49.572	260
Дадени заеми	(2.196.711)	-
Вратени заеми	2.196.711	-
Примени приходи од камата	45.659	1.414
Нето парични текови искористени во инвестициони активности	(192.907)	(562.645)
<i>Парични текови од финансиски активности</i>		
Дивиденда платена на акционери во Групацијата	(2.581.037)	(681.814)
Дивиденда платена на малцинските акционери	(135.789)	(35.563)
Земени заеми	-	295.187
Вратени заеми	(11.937)	(561.315)
Нето парични текови користени во финансиски активности	(2.728.763)	(983.505)
Нето намалување на пари и парични средства	(727.090)	898.448
Пари и парични средства на 1 јануари	1.054.159	155.711
Пари и парични средства на 31 декември	327.069	1.054.159

12

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА

За годината што завршува на 31 декември 2024

	Акционерск и капитал	Акционерск а премија	Акумули- рана добивка	Останати резерви (белешка 14)	Реинвест ирана добивка	Вкупно
	МКД'000	МКД'000	МКД'000	МКД'000	МКД'000	МКД'000
На 1 јануари 2024 година	1.747.730	3.145	1.509.492	319.796	1.650.335	5.230.497
Припојување на Опалит	-	-	16.832	-	-	16.832
Добивка за годината	-	-	1.893.171	-	-	1.893.171
Останата сеопфатна добивка (Белешка 8)	-	-	-	-	-	-
Вкупно сеопфатна добивка	-	-	1.910.003	-	-	1.910.003
Објавени дивиденди нето	-	-	(1.361.538)	-	-	(1.361.538)
Авансна дивиденда	-	-	(1.355.337)	-	-	(1.355.337)
Пренос на акумулирана добивка	-	-	263.210	-	(263.210)	-
Реинвестирана добивка	-	-	(411.164)	-	411.164	-
Акционерски опции - реализирани	-	-	(1.500)	-	-	(1.500)
Акционерски опции	-	2.114	-	-	-	2.114
На 31 декември 2024 година	1.747.730	5.259	553.166	319.796	1.798.289	4.424.240

На 23 мај 2024 година, Собранието на акционери донесе Одлука за распределба на преостанатата дивиденда за 2023 година. Објавената дивиденда изнесува 1.361.538 илјади денари што се состои од 1.098.328 илјади денари добивка од 2023 година и 236.000 илјади денари добивка од 2021. Преостаната добивка од 2023 година во износ од 411.164 илјади денари беше реинвестирана односно се искористи даночно поттикнување за инвестициски вложувања на Друштвото.

На 11 декември 2024 година, Собранието на акционери донесе Одлука за распределба на авансна дивиденда за периодот јануари - септември 2024 година согласно Законот за трговски друштва. Декларираната дивиденда е во износ од 1.355.337 илјади денари врз основа на одобрените финансиски извештаи од 30 септември 2024 година и за периодот од девет месеци кој што завршува тогаш.

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА

За годината што завршува на 31 декември 2023

	<i>Акционерс ки капитал МКД'000</i>	<i>Акционерс ка премија МКД'000</i>	<i>Акумули- рана добивка МКД'000</i>	<i>Останати резерви (белешка 14) МКД'000</i>	<i>Реинвест ирана добивка МКД'000</i>	<i>Вкупно МКД'000</i>
На 1 јануари 2023 година	1.747.730	2.322	1.029.332	319.796	1.338.700	4.437.880
Добивка за годината	-	-	1.509.492	-	-	1.509.492
Останата сеопфатна добивка (Белешка 8)	-	-	-	-	-	-
Вкупно сеопфатна добивка	-	-	1.509.492	-	-	1.509.492
Објавени дивиденд. нето	-	-	(717.697)	-	-	(717.697)
Авансна дивиденда	-	-	-	-	-	-
Пренос на акумулирана добивка	-	-	88.235	-	(88.235)	-
Пренос од акумулирана добивка	-	-	(399.870)	-	399.870	-
Акционерски опции	-	823	-	-	-	823
На 31 декември 2023 година	1.747.730	3.145	1.509.492	319.796	1.650.335	5.230.497

На 16 мај 2023 година, Собранието на акционери донесе Одлука за распределба на преостанатата дивиденда за 2022 година. Објавената дивиденда изнесува 717.697 илјади денари што се состои од 88.235 илјади денари добивка од 2021 година и 629.462 илјади денари добивка од 2022. Преостаната добивка од 2022 година во износ од 399.870 илјади денари беше реинвестирана односно се искористи даночно поттикнување за инвестициски вложувања на Друштвото.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2024

1. Општи информации за Друштвото

Цементарница “Усје” АД - Скопје (“Друштвото”) е основано во Република Северна Македонија, со регистрирано седиште на Борис Трајковски бр.94, Скопје.

Основната дејност на Друштвото е производство и трговија со цемент, усјемал, готов бетон, клинкер и други производи од цемент.

Друштвото е контролирано од Titan Cement Netherlands B.V. со седиште во Холандија, кој поседува 95% од акциите на Друштвото. На 30 септември 2023 година, краен сопственик на Друштвото е Titan Cement International S.A. Белгија.

Официјално од 1 јули 2013 година, Цементарница “Усје” АД - Скопје стана котирачко друштво на Македонската берза (под оддел Задолжителна котација). Со цел да не се создаде лажна слика на пазарот за хартии од вредност, котираните друштва имаат постојано обврски да ги објавуваат сите ценовно чувствителни информации, информации потребни за проценка на моменталната состојба на друштвата.

Бројот на вработени на 31 декември 2024 година е 247 (2023: 242 вработени).

Финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2024 година се усвоени од страна на Одборот на директори на 28 февруари 2025 година. Овие финансиски извештаи се предмет на одобрување од Собранието на акционери на Групацјата.

2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи на Друштвото беа подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Македонија број 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16, 61/16, 64/18, 120/18, 195/18, 225/18, 239/18, 290/20, 215/21 и 99/2022) и сметководствените принципи (“македонски ОПСП”), кои се во согласност со новиот Правилник за водење на сметководство објавен на 29 декември 2009 година (Службен весник на Република Македонија 159/09, 164/10 и 107/11) применлив од 1 јануари 2010 година. Овој Правилник ги содржи ажурираните и соодветно преведените Меѓународни стандарди за финансиско известување т.е. основниот текст на Меѓународните стандарди за финансиско известување вклучувајќи ги и ПКТ и КТМФИ како што се објавени од страна на ИАСБ заклучно со 1 јануари 2009 година. Во периодот заклучно со 31 декември 2009 година во примена беа меѓународните сметководствени стандарди објавени во Службен весник на Република Македонија како што следи:

- Ревидираните меѓународни сметководствени стандарди. МСС 1 до МСС 39 беа објавени на 30 декември 2004 година, претходните со важност од 5 ноември 1999 година. Датумот на стапување во сила на сите ревидирани стандарди е 1 јануари 2005 година. Меѓународните сметководствени стандарди. МСС 40 и МСС 41 се објавени и стапуваат во сила на 1 јануари 2005 година.
- На 10 февруари 2005 година е објавен меѓународниот стандард за финансиско известување 1. Датата на стапување во сила е 17 февруари 2005 година.
- На 29 декември 2005 година се објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување МСФИ 2 до МСФИ 7. Датумот на стапување во сила е 30 декември 2005 година.

2.1 Основа за подготовка на финансиските извештаи (продолжува)

МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 14, МСФИ 15, МСФИ 16, МСФИ 17, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20, КТМФИ 21, КТМФИ 22 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за сметководство и не се применети од страна на Друштвото.

На 3 април 2024 објавен е нов Правилникот за водење сметководство (издаден во Службен весник на РМ бр. 75/24) каде што беа објавени ажурираните МСФИ, КТМФИ, и ПКТ како и МСФИ, КТМФИ, и ПКТ за кои погоре е наведено дека не беа издадени со постоечкиот Правилник за водење сметководство. Новиот Правилник за водење на сметководство ќе започне да се применува од 1 јануари 2025 освен Меѓународниот стандард за финансиско известување 17 Договори за осигурување кој ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2028 година, и Меѓународниот стандард за финансиско известување 9 Финансиски инструменти кој ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2028 година.

МСФИ 15

Приходи од договори со купувачи

Основниот принцип на овој стандард е дека приходот треба да биде признаен кога добрата или услугите се пренесени на купувачот, по цената на трансакцијата. Секој збир од добра или услуга кои се различни, мора да бидат посебно признаени, и попустот на договорната цена мора генерално да се алоцира на поединечните елементи. Кога надоместокот варира од било која причина, минимални износи мора да бидат признаени ако не постои значаен ризик истите да се анулираат. Трошоците кое се случиле за да се обезбеди договорот со купувачите, треба да бидат капитализирани и амортизирани за периодот кога користите од договорот се конзумирале. Согласно прелиминарната проценка на компанијата овој стандард не се очекува да има значаен ефект врз финансиските извештаи.

МСФИ 16 Лизинг

Овој стандард ги определува принципите за признавање, мерење, презентирање и обелоденување на лизинг договорите. Сите договори за лизинг резултираат со тоа што корисникот на лизинг добива право на користење на средство со започнување на лизингот како и финансирање доколку плаќањата за лизингот се вршат со текот на времето. МСФИ 16 ја елиминира класификацијата на лизингот како оперативни или финансиски наеми како што се бара со МСС 17 и, наместо тоа, воведува единствен сметководствен модел на корисникот на лизинг. Од корисниците на лизинг ќе се бара да ги признаат: (а) средствата и обврските за сите договори за лизинг со рок на траење повеќе од 12 месеци, освен ако средство е со мала вредност; и (б) амортизација на средствата од договорите за лизинг одделно од каматата на обврските од наемот во билансот на успех и други сеопфатни приходи. МСФИ 16 суштински ги пренесува сметководствените барања на давателот на лизинг во МСС 17. Следствено, давателот на лизинг продолжува да ги класифицира своите договори за лизинг како оперативни или финансиски наеми и различно да ги евидентира тие два типа на наеми.

Информациите дадени подолу се прелиминарни и можно е конечните износи вклучени во финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2025 година да се разликуваат од оние прикажани подолу. Ова се должи на евентуално дополнително појаснување и соопштение на Министерството за Финансии во однос на примената на новиот правилник за сметководство во текот на 2025 година.

Од датумот на примена, новиот стандард за лизинг ќе има материјално влијание врз

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2024

финансиските извештаи на Друштвото, особено врз вкупната актива и прикажувањето на финансиската состојба. Друштвото примени ретроспективен пристап. Друштвото главно закупува терминали, хоризонтален млин и виљушкари и ефектот од транзиција на 1 јануари 2025 на право на користење на средствата и обврската за лизинг се очекува да бидат МКД 46.024 илјади. Освен овој ефект, Друштвото не очекува материјален ефект на финансиските извештаи.

Финансиските извештаи на Друштвото беа подготвени врз основа на историска набавна вредност. Финансиските извештаи на Друштвото се презентирани во македонски денари (МКД) која е функционална и презентациона валута на Друштвото и сите износи се заокружени во најблискиот износ во илјади ('000) освен ако не е поинаку наведено.

На 18 декември 2017 година Друштвото доби лиценца за трговија со електрична енергија со која носи одредени одговорности кон Државната регулаторна комисија. Во 2019 година има само една трансакција поврзана со трговија со електрична енергија и понатаму не се случиле активности поврзани со лиценцата.

Цементарница УСЈЕ АД Скопје од 01-ви јануари 2024 година има статусна промена - припојување.

Согласно Договорот за припојување составен во форма на нотарски акт, претпријатијата кои се предмет на припојување кон Цементарница УСЈЕ АД, престанаа да ги извршуваат своите деловни активности од 31-ви декември 2023 година, а од 01-ви јануари 2024 година сметководствено е запишано само од страна на стекнувачкото претпријатие т.е. Цементарница УСЈЕ АД.

Затоа, по регистрацијата на статусната промена во Централниот регистар на РСМ, Трговското друштво ИД КОМПАНИ с. Чешиново, Чешиново - Облешево и Друштвото за неметали ОПАЛИТ ДООЕЛ с. Чешиново, Чешиново - Облешево, како друштва кои се предмет на припојувањето, престанаа да постојат како правни лица, без постапка за ликвидација, додека сите средства и обврски беа префрлени во Цементарница УСЈЕ АД Скопје, како стекнувачко претпријатие.

По целосниот пренос на средствата во износ од 22.902 илјади денари, обврските во износ од 6.070 илјади денари и капиталот во износ од 16.832 илјади денари на претпријатијата кои се предмет на припојување, Цементарница УСЈЕ АД Скопје е нивниот правен наследник.

Финансиските извештаи се подготвени на пресметковна основа и принцип на континуитет.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

2.2 Значајни сметководствени политики

б. Оперативни сегменти

Оперативните сегменти се компоненти кои се ангажираат во деловното работење кои можат да заработат приходи и кои предизвикуваат трошоци, кои оперативни резултати се редовно следени од страна на раководството и за кои финансиски информации се достапни. Раководството е лице или група на лица кои алоцираат ресурси и кои ги проценуваат перформансите на Друштвото.

Функциите на раководството се извршуваат од страна на Бордот на директори на Друштвото. Интерното известување во рамките на Друштвото кое се презентира на Раководството е на ниво на Друштвото како еден оперативен сегмент. Одлуките донесени од страна на Раководството се базирани на примени извештаи презентирани како еден оперативен сегмент.

в. Компаративи

Со цел да се одржи доследност со презентацијата на тековната година, одредени ставки можеби се прекласифицирани за споредбени цели. Материјалните промени во обелоденувањата, доколку ги има, се детално опишани во соодветните белешки.

г. Преведување на странски валути

Трансакции во странска валута се водат по иницијалното признавање во известувачката валута, со претварање на износот во странска валута по курсот помеѓу известувачката валута и странска валута на денот на извршување на трансакцијата. Монетарните ставки деноминирани во странска валута се сведуваат во денарска противвредност користејќи курс кој важи на датумот на известување. Курсните разлики кои произлегуваат од претварањето на монетарните ставки по курс кој се разликува од курсот по кој тие биле иницијално прикажани во периодот, се признаваат како приход или расход во периодот во кој се појавуваат.

Курсевите кои важат на датумот на известување, 31 декември 2024 и 31 декември 2023 се како што следува:

Курс:	31 декември 2024	31 декември 2023
	МКД	МКД
ЕУР	61,49	61,49
УСД	58,88	55,65

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

д. Недвижности, постројки и опрема

Недвижности, постројки и опрема се евидентираат како што следи:

- За средствата набавени до 31 декември 1998 година, ревалоризацијата направена во согласност со претходните ОПСП на датумот на прифаќање на МСФР од страна на Друштвото (1 јануари 2004 година) е прифатена како претпоставен трошок бидејќи ревалоризацијата беше приближно еднаква на трошокот за амортизација според МСФР коригиран за порастот на индексот на цени на индустриските производители.
- Средствата набавени по 31 декември 1998 година се евидентираат по набавна вредност намалени за акумулираната амортизација и последователните акумулирани загуби поради обезвреднување.

Набавките се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност претставува набавна цена од добавувачот заедно со сите трошоци настанати при ставање во употреба на новата недвижност, постројка и опрема.

Ставките на недвижности, постројки и опрема кои се отпишуваат или отуѓуваат се елиминираат од извештајот за финансиска состојба заедно со соодветната акумулирана амортизација. Добивките или загубите од отуѓувањето се определуваат со споредување на приходот со сметководствената вредност. Тие се вклучуваат во добивката или загубата.

Последователните трошоци се вклучени во сметководствената вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно само кога е веројатно дека идните економски користи поврзани со предметот ќе бидат извесни за Друштвото и трошокот може веродостојно да се измери. Сите останати поправки и одржување се признаваат во Билансот на успех за време на финансискиот период во кој тие се направени.

Амортизацијата на недвижностите, постројките и опремата е утврдена за да се отпише набавната вредност или проценетата вредност на недвижностите, постројките и опремата врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на употреба на средствата. Основните амортизациони стапки се следните:

Згради	2,5 -10%
Опрема	5 - 25%

Земјата се евидентира во извештајот за финансиска состојба по набавната вредност намалена за исправките поради обезвреднување и не се амортизира, бидејќи се претпоставува дека има неограничен век на траење, освен за рудниците кои се амортизираат врз основа на право-пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на употреба.

Методите на амортизација, корисниот век на употреба и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

г. Вложувања во недвижности

Вложувањата во недвижности, главно се состои од земјиште, производни објекти со деловни канцеларии и градежен објект - ресторан и кафекуварница кои немаат своја намена и се чуваат за долгорочно изнајмување и не се користат од страна на Друштвото. Вложувањата во недвижности се водат по фер вредност, односно пазарна, која ги одразува пазарните услови на денот на известување. Добивките или загубите кои произлегуваат од промените во фер вредноста на вложувањата во недвижности се составен дел на билансот на успех во периодот во кој истите настануваат, вклучувајќи ги и соодветните даночни ефекти. Пазарната вредност се одредува на основа на проценка спроведена од независни проценители кои го користат методот на приходи и моделот на пазарни услови како основни модели на проценки кои се општо прифатени во Европската пракса.

Вложувањата во недвижности се депризнаваат кога ќе бидат оттуѓени или кога тие трајно ќе бидат повлечени од употреба, а идна економска корист не се очекува од нивната продажба. Разликата помеѓу нето приливите од продажба и сметководствената вредност на средството се признава во билансот на успех во периодот кога средството е депризнаено.

Преносот во или од вложувања во недвижности се прави кога има промена во употребата на средството. За пренос од вложување во недвижност во средство кое се користи од страна на Друштвото, набавната вредност во последователната евиденција на средството е објективната вредност на тоа средство на датумот кога е направен преносот.

Доколку средство кое се користи од страна на Друштвото се пренесе во вложувања во недвижности, вредноста на тоа средство се утврдува во согласност со политиката за недвижности, постројки и опрема до датумот кога е направен преносот. Друштвото треба да ја третира секоја разлика на датумот помеѓу сметководствената вредност на недвижностите во согласност со МСС 16 и нивната објективна вредност, на ист начин како и ревалоризацијата во согласност со МСС 16.

е. Средства за истражување и вреднување

Издатоците за истражување и вреднување (географски врзано за концесијата, дозволата или одобрената рударска лиценца) се капитализираат и се признаваат како средство доколку е одлучено од страна на раководството дека рударските активности економски се оправдани и може да се развијат за комерцијално производство. На крајот на периодот на известување, овие трошоци ги вклучуваат трошоците за стекнување на концесии за детални геолошки истражувања. Сите други издатоци за истражување и вреднување се признаваат како трошок во билансот на успех во моментот на нивното настанување.

Административните и општи трошоци поврзани со истражувањата и вреднувањата се признаваат како трошоци во билансот на успех во моментот на нивното настанување.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

ж. Финансиски инструменти - иницијално признавање и последователно мерење

Финансиски средства

Иницијално признавање

Според МСС 39, финансиските средства се класифицираат како финансиски средства по објективна вредност преку добивката или загубата, заеми и побарувања, инвестиции кои се чуваат до доспевање, финансиски средства расположливи за продажба или деривативи определени како хеџинг инструменти во ефективен хеџинг, соодветно. Друштвото ја утврдува класификацијата на финансиските средства при иницијалното признавање.

Финансиските средства иницијално се признаваат по објективна вредност плус директно поврзаните трансакциони трошоци, во случај кога вложувањата се вреднуваат по вредност која е различна од објективната вредност преку добивка или загуба. Набавката или продажбата на финансиските средства кои подразбираат испорака на средства во временски период утврден со правна регулатива или пазарна спогодба (редовен начин на набавка) се признаваат на датумот на трансакцијата т.е. датумот на кој Друштвото се обврзува да купи или продаде средство.

Финансиските средства на Друштвото вклучуваат пари и парични средства и краткорочни депозити, побарувања од купувачи и останати побарувања.

Последователни мерења- Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, кои не котираат на активниот пазар. Овие финансиски средства се сведуваат по амортизирана набавна вредност со користење на метод на ефективна каматна стапка. Добивките и загубите се признаваат во билансот на успех во моментот кога заемите и побарувањата се анулираат или им се намалува вредноста поради безвреднување, како и преку процесот на амортизација.

Депризнавање

Финансиските средства (или доколку е соодветно дел од финансиско средство или дел од група на слични финансиски средства) се депризнаваат доколку:

- правото за прием на парични приливи од средството е истечено; или
- Друштвото ги има префрлено своите права за прием на парични приливи во целосен износ без значајно одложување на трето лице преку „аранжмани на посредник” и или (а) Друштвото има префрлено значителен дел од сите ризици и користи од средството, или (б) Друштвото нема префрлено ниту задржано значителен дел од сите ризици и користи од средството, но ја има префрлено контролата на средството.

Намалување на вредноста поради безвреднување

Друштвото на секој датум на известување утврдува дали постои објективен доказ дека финансиското средство или група на финансиски средства се безвреднети. Финансиското средство или група на финансиски средства се смета за безвредното ако и само ако, постои објективен доказ за намалување на вредноста поради безвреднување како резултат на еден или повеќе настани кои настануваат по иницијалното признавање на средството („настан на загуба”) и тој настан за загуба има влијание на проценетите идни парични приливи на

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2024

финансиското средство или на група на финансиски средства кои може со сигурност да се проценат.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

ж. Финансиски инструменти - иницијално признавање и последователно мерење (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Доказот за обезвреднување може да вклучува индикатори дека должниците или група на должници се соочуваат со значителни финансиски проблеми, неисполнување на обврските за исплата на камата или враќање на главницата, веројатноста дека ќе објават стечај или друга финансиска реорганизација и каде што постојат видливи индикации за мерливо намалување на проценетите идни парични текови, како што се промени во областа на економските услови кои доведуваат до неуспех.

Загуба поради обезвреднување во однос на финансиските средства вреднувани по амортизационен трошок се пресметуваат како разлика помеѓу нивната сметководствена вредност и сегашната вредност на проценетите идни парични приливи дисконтирана по оригинална ефективна каматна стапка.

Поединечните значителни финансиски средства се тестираат за намалување на вредноста поради обезвреднување поединечно. Останатите финансиски средства се проценуваат заедно во групи кои имаат слични карактеристики во врска со кредитниот ризик.

Сите загуби поради обезвреднување се признаваат во билансот на успех. Загубата поради обезвреднување може да се анулира доколку може објективно да се поврзе со настанот по признавањето на загубата поради обезвреднување. За финансиските средства кои се вреднуваат по амортизирана набавна вредност, анулирањето се признава во добивката или загубата.

Финансиски обврски

Иницијално признавање

Според МСС 39, финансиските обврски се класифицираат како финансиски обврски по објективна вредност преку добивка или загуба, како заеми и позајмици или како деривативи кои служат како хеџинг инструменти со ефективен хеџинг, соодветно. Друштвото ја определува класификацијата на финансиските обврски при иницијалното признавање. Финансиските обврски иницијално се признаваат по објективна вредност, плус директно поврзаните трошоци на трансакцијата доколку се класифицираат како заеми и позајмици.

Финансиските обврски на Друштвото вклучуваат обврски спрема добавувачите и други обврски.

Последователно мерење- Заеми и позајмици

По иницијалното признавање, каматоносните заеми и позајмици последователно се мерат низ процесот на нивна амортизација со користење на метод на ефективна каматна стапка, Добивките и загубите се признаваат во билансот на успех кога обврските се анулираат, како и низ процесот на нивна амортизација.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

ж. Финансиски инструменти - иницијално признавање и последователно мерење (продолжува)

Финансиски обврски (продолжува)

Де-признавање

Финансиската обврска се де-признава кога задолжението за обврската е подмирено, поништено или престанува да важи.

Кога постоечка финансиска обврска е заменета со друга од ист заемодавател по значително поразлични услови, или пак условите на постоечката обврска значително се променети, таква размена или измена се третира како де-признавање на оригиналната обврска и признавање на новата обврска, а разликата на соодветните сметководствени износи се признава во билансот на успех.

Нетирање на финансиските инструменти

Финансиските средства и финансиските обврски се нетираат и нето износот е презентираан во консолидираниот извештајот за финансиската состојба, ако и само ако, постои применливо законско право за нетирање на евидентираните износи и постои намера да се порамни на нето основа, или да се признаат средствата или да се порамнат обврските истовремено.

з. Залихи

Залихите се вреднуваат според пониската вредност од набавната и нето реализационата вредност. Набавната вредност се утврдува според методот на просечни цени. Цената на чинење на готовите производи и производството во тек вклучува суровини, директна работна сила, останати директни трошоци и поврзани производствени режиски трошоци, исклучувајќи ги продажните и административните трошоци. Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работењето, намалена за предвидените трошоци за довршување и предвидените трошоци за да се изврши продажбата. Ситниот инвентар се отпишува 100% при ставање во употреба.

с. Пари и парични средства

Парите и паричните средства вклучуваат готовина во благајна, парични средства во банки и депозити со рок на доспевање до три месеци или помалку.

и. Акционерски капитал

Обични акции се класифицирани во капитал.

ј. Долгорочен план за стимулирање, заснован на акции

Користите засновани на акции се обезбедуваат на членовите на високото раководство преку шеми на акции на Титан Групацијата кои покриваат неколку подружници. Во моментот, Титан Групацијата ги има следниве шеми: 1) планови за опции за споделување (2014 и 2017 година) и 2) долгорочен план за стимулирање воведен во 2020 година, што се однесува на награди во вид на акции.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

ј. Долгорочен план за стимулирање, заснован на акции (продолжува)

Трансакција за плаќање врз основа на акции на Титан Групацијата е класифицирана од гледна точка на секое друштво што известува, наместо со давање единствена одредба за класификација што е применлива за сите друштва во Титан Групацијата. Друштвото учествува во долгорочниот план за стимулирање за 2020 година, кој е класифициран како готовина во финансиските извештаи на Титан Групацијата, но е класифициран како капитал во посебните финансиски извештаи на Друштвото, бидејќи Друштвото нема обврска да ги подмирува наградите. Следствено, ја признава објективната вредност на наградите како трошок за користи на вработените во билансот на успех, со соодветно зголемување на капиталот на Друштвото.

Вкупниот износ што треба да признае како трошок се утврдува со упатување на објективната вредност на доделените награди, што се заснова на цената на акциите на мајката компанија на датумот на доделување. Вкупниот трошок се признава во текот на периодот на доделување, што е периодот во кој треба да се задоволат наведените услови за услуга. На крајот на секој период, Друштвото ги ревидира своите проценки за бројот на награди што се очекува да ги дадат врз основа на наведените услови за давање на правата и стапката на одземање. Се признава влијанието на ревизијата на оригиналните проценки, доколку ги има, во билансот на успех, со соодветно прилагодување на капиталот.

к. Даноци

Данок на добивка

Данокот на добивка за периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава со добивката или загубата, освен за делот кој се однесува на ставки прикажани во останати сеопфатни приходи или директно во капиталот. Во тој случај, данокот се признава во останати сеопфатни приходи или директно во капиталот, соодветно.

Тековен Данок на добивка

Тековниот данок на добивка е пресметан врз основа на даночните закони усвоени пред или по датумот на извештајот за финансиската состојба, во земјите каде што Друштвото и неговите подружници работат и генерираат оданочлив приход. Раководството периодично ги проценува заземените позиции во однос на даночни поврати, земајќи ги предвид деловите од даночната регулатива кои што се подложни на толкување. Како резултат на истите, каде што е соодветно, се утврдуваат резервации врз основа на износите кои се очекуваат да бидат платени на даночните власти.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок на добивка се признава на привремените разлики кои произлегуваат помеѓу даночната основица на средствата и обврските и нивните нето сегашни вредности во консолидираните финансиски извештаи.

Меѓутоа, обврските за одложениот данок на добивка не се признаени ако произлегуваат од иницијалното признавање на гудвил; одложен данок на добивка сметководствено не се прикажува, доколку произлегуваат од иницијално признавање на средство или обврска во трансакција надвор од бизнис комбинација која во времето на трансакцијата не влијае ниту на сметководствената, ниту на оданочливата добивка или загуба.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

к. Даноци (продолжува)

Одложениот данок на добивка се утврдува користејќи даночни стапки (и закони) кои што биле донесени до, или последователно донесени по датумот на издавање на извештајот за финансиска состојба и се очекува да се употребат кога поврзаното средство или обврска на одложен данок на добивка ќе се подмирени.

Одложени даночни средства се признаваат само до нивото до кое е веројатно дека идни даночни добивки ќе бидат расположливи, во однос на кои, привремените разлики ќе може да бидат искористени. Одложените даночни средства и обврски се нетираат кога за тоа има правно применливо право за нетирање на тековни даночни средства во однос на тековни даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данок на добивка спрема ист даночен регулатор за истиот даночен ентитет или различни даночни ентитети каде има интенција да се подмират салдата на нето основа.

Минимален глобален данок на добивка

На 3 Јануари 2025 година беше објавен Законот за Минимален глобален данок на добивка во Службен весник на РСМ бр. 3/2025. Истиот беше донесен на 27 Декември 2024 од Собранието на Република Северна Македонија. Со законот се уредуваат мерки за обезбедување минимално ефективно оданочување на добивката на групи на мултинационални компании (МНК) и големи домашни групи и составни субјекти. Овој закон се применува на составни субјекти кои се членови на група на МНК или на голема домашна група, чијшто годишен приход во консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија во најмалку две од четири фискални години кои непосредно претходат на тестираната фискална година изнесува 750.000.000 евра или повеќе, вклучувајќи ги и приходите од исклучените субјекти. Согласно овој законот Друштвото се квалификува за минималниот глобален данок на добивка, доколку нивната ефективна даночна стапка утврдена согласно одредбите од овој закон е помала од 15%.

л. Користи за вработените

Пензии

Друштвото, во нормалниот тек на работењето, врши уплата на придонесите на вработените за пензии, здравство, вработување и персонален данок на доход кои се пресметани со примена на законските стапки кои се важечки во земјата во текот на годината на бруто платите. Друштвото ги врши овие уплати во владините здравствени и пензиски фондови. Трошокот за овие уплати се прикажува во билансот на успех во истиот период во кој е прикажан и поврзаниот трошок за платите.

Друштвото не работи според било каква друга пензиска шема или план за надоместоци од пензионирање и поради тоа нема никакви дополнителни обврски по овие основи.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

Надоместоци за престанок на работен однос и надоместоци од пензии

Надоместоците за престанок на работен однос на вработениот ќе престане пред нормалниот рок за пензионирање или кога вработениот ќе прифати доброволно да замине во замена за овој надоместок. Друштвото признава надоместок за престанок на работен однос во случај кога има одлука за престанок на работниот однос на одредени вработени без можност за повлекување на одлуката или кога постои доброволно пријавување од вработените за престанок на нивниот работен однос.

Според потпишаниот колективен договор, Друштвото е обврзана да исплати отпремнини во износ кој е еднаков на шест просечни републички плати и помеѓу една и три просечни републички плати да бидат исплатени како јубилејни награди. Бројот на просечните републички плати за јубилејните награди одговара на вкупниот број на години на служба од страна на вработените како што е презентирани во табелата подолу:

л. Користи за вработените (продолжува)

Вкупно број на години служба	Број на плати
10	1
20	3
30	3
35 (жени)	3
40 (мажи)	3

Дефинираните користи се пресметуваат годишно од страна на независни актуари со примена на кредитната метода за проектирана единица. Согласно моделот, веројатноста дека паричниот одлив ќе се реализира, е изведена со користење на три декременти и тоа: смрт, инвалидитет и прекин на работен однос. Таблицата на веројатност е конструирана со помош на користење претпоставки за: веројатноста за смрт на вработениот до датумот на кој треба да се пензионира, веројатноста дека вработениот предвремено ќе се пензионира како последица на инвалидитет и веројатноста дека вработениот ќе го прекине работниот однос во Компанијата пред датумот на пензионирање. Сегашната вредност на обврската за дефинирани користи се утврдува со дисконтирање на проценетите идни парични одливи со користење на есконтната стапка од приносите на државните обврзници издадени во Северна Македонија во 2024 година и класифицирани по рочност.

Надоместоци за стипендии на деца на вработени

Почнувајќи од 31 декември 2009 година, во актуарската пресметка е вклучена и пресметката на надоместоците за стипендии кои ги обезбедува Друштвото на децата на вработените кои се на редовни додипломски и последипломски студии, како и на децата на починатите вработени додека се средношколци.

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

Дополнителни користи при пензионирање

Почнувајќи од 31 декември 2013 година, актуарската пресметка беше дополнета со пресметка на сегашната вредност на идните користи за ново воведената долгорочна корист за одредена категорија на вработени - дополнителни користи при пензионирање. Пресметката е направена врз основа на просечни параметри на споменатата популација и вкупно очекуваниот износ за исплата, доставен од страна на Друштвото.

Актуарските добивки и загуби кои произлегуваат како резултат на искусни проценки и промени во актуарските претпоставки се признаваат како приходи или трошоци во периодот кога истите настанале.

љ. Резервации

Резервирањата се признаваат и пресметуваат кога Друштвото има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани, и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмири обврската; и кога може да биде направена реална проценка на износот. Резервациите на Друштвото се состојат од резервации за отпремнини, јубилејни награди, стипендии и ревитализација на рудниците. Резервациите не се признаваат за идни оперативни загуби.

Онаму каде што постојат голем број на слични обврски, веројатноста дека ќе биде потребен одлив на средства за да се подмират обврските, се одредува со земање во предвид на класата на обврските како една целина. Резервации се признаваат дури и кога веројатноста дека одлив на средства ќе биде потребно е многу мала, а се однесува на било која ставка вклучена во истата класа на обврски.

Резервациите се вреднуваат по сегашната вредност на очекуваните издатоци кои се потребни да настанат со цел да се подмири обврската со употреба на pre-tax стапка која ги отсликува тековно пазарните проценки на временската вредност на парите и поврзаните специфични ризици на дадените обврски. Зголемувањето на резервациите како резултат на временските растојанија се признаваат како трошоци по камати.

м. Признавање на приходите

Приходите се признаваат до степенот до кој е веројатно дека Друштвото ќе има прилив на идни економски користи и тие користи можат веродостојно да се измерат. Приходот се вреднува според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето за продадени добра и услуги намален за одобрените дисконти, рабати и данокот на додадена вредност. Следниве специфични критериуми исто така треба да бидат задоволени пред приходот да биде признат:

Продажба на стоки

Приходите се признаваат кога значајниот ризик од доделување на сопственоста на стоките ќе се пренесе на купувачот.

Давање на услуги

Надоместоци од обезбедени услуги се признаваат за периодот во кој услугите се дадени и прифатени од купувачот.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

Приходи од камати

Каматите по депозити се пресметуваат по истекување на орочувањето на истите.

Приходи од закупнина

Приходи од закупнина се однесуваат на приходите остварени од оперативен наем од вложувањата во недвижности и се признаваат на праволиниска основа во текот на целиот период на наемот.

н. Наеми

Наемите со кои значаен дел од ризикот и наградите од сопственоста се задржани од страна на наемодавачот се класифицира како оперативен наем. Плаќањата направени по основ на оперативниот наем (нето од било какви поттикнувања од страна на наемодавачот) се признаваат во билансот на успех на праволиниска основа во текот на периодот на наемот.

њ. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивидендите на акционерите на Друштвото се признава како обврска во финансиските извештаи во периодот во кој се одобрени дивидендите од страна на акционерите на Друштвото.

о. Настани после датумот на известување

Настаните после датумот на известување, кои обезбедуваат евиденција за состојбата која постои на датумот на известување, се третираат како корективни настани во овие финансиски извештаи. Оние кои се индикативни на состојбата која произлегува после датумот на известување имаат третман на некорективни настани.

п. Управување со финансискиот ризик

Сметководствени проценки и претпоставки

Друштвото прави проценки и претпоставки кои се однесуваат на иднината. Резултирачките сметководствени проценки, по дефиниција многу ретко се идентични со актуелните резултати. Проценките и претпоставките кои влијаат значително на предизвикување материјални корекции до сегашните вредности на средствата и обврските во рамките на идната финансиска година се презентирани подолу.

Објективна вредност на финансиските инструменти

Паричните средства и паричните еквиваленти, побарувањата од купувачите и другите тековни финансиски средства главно имаат краткорочна рочност. Номиналната вредност намалена за проценетите загуби поради оштетување на средствата и обврските со рок на доспевање помалку од една година е приближна на нивната објективна вредност. Финансиските обврски вклучени во категоријата Обврски спрема добавувачи и останати обврски главно имаат краткорочна рочност. Поради оваа причина, нивната сметководствена вредност на датумот на известување е приближна на нивната објективна вредност. Објективната вредност на долгорочните финансиски обврски се утврдува со користење на техника на вреднување на дисконтирани парични текови.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

2.2 Значајни сметководствени политики (продолжува)

р. Определување на објективните вредности

Голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат определување на објективната вредност, како за финансиските и нефинансиските средства така и за обврските. Објективните вредности се определуваат за мерење и/или за обелоденувачки цели на основа на повеќе методи. Онаму каде што е возможно, понатамошни информации во делот на претпоставките земени при одредување на објективната вредност се обелоденуваат во забелешките поврзани со конкретните средства или обврски.

2.3 Значајни сметководствени проценки

а. Значајни сметководствени проценки

Друштвото прави проценки и претпоставки за во иднина. Проценките постојано се следат, а се базираат врз основа на минати искуства и други фактори вклучувајќи ги очекувањата за идните настани. Најзначајните проценки и претпоставки се прикажани подолу.

Корисен век на средствата

Корисниот век на средствата се утврдува врз основа на минато искуство со слични средства, како и идниот технолошки развој и промени на економските и индустриските фактори. Покрај тоа, како основен водич се користат сметководствените политики за амортизациони стапки пропишани од страна на даночната регулатива. Соодветноста на проценетиот корисен век се оценува годишно, или кога постојат индикации за значителни промени на проценките.

Поради значителното учество на средствата кои се амортизираат во вкупните средства, влијанието на евентуални промени во овие претпоставки може да биде материјално за финансиската позиција и резултатот од активностите. Доколку трошокот за депрецијација се намали/зголеми за 1% ова ќе резултира со промена во годишниот трошок за амортизација во износ од приближни 2.598 илјади денари (2023: 2.432 илјади денари).

Потенцијално оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства

Друштвото ја проценува потребата од оштетување на недвижностите, постројките и опремата и нематеријалните средства секогаш кога постои причина дека сметководствената вредност може значително да ја надминува надоместливата вредност и кога оштетувањето е предвидено. Надоместливата вредност се утврдува со помош на пресметки на употребната вредност, при што се користат широк обем на проценки и фактори кои влијаат врз неа. Покрај тоа, Друштвото ги зема во предвид идните приходи и трошоци, макроекономските индикации, технолошката застареност, прекин на активностите и други промени на факторите кои можат да доведат до оштетување. Доколку се идентификува оштетување со калкулацијата на употребната вредност, исто така се утврдува разликата меѓу објективната вредност и трошоците за продажба, со цел да се пресмета точниот износ на оштетување. Бидејќи оваа пресметка е субјективна, износот на потенцијалното оштетување може значително да се разликува од резултатите од овие калкулации.

Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите и останати побарувања

Калкулацијата за исправка на спорни побарувања се пресметува врз основа на проценетите загуби од неспособноста на купувачите да ги исплатат бараните износи.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

2.3 Значајни сметководствени проценки (продолжува)

а. Значајни сметководствени проценки (продолжува)

Резервации

Резервациите генерално се субјективни, посебно во случај на судски спорови. Друштвото ја проценува можноста за негативен настан, како резултат на минати настани и доколку таа изнесува над педесет проценти Друштвото во целост ја прикажува обврската. Друштвото вообичаено извршува разумна проценка, но поради високото ниво на несигурност, во некои случаи евалуацијата можно е да се разликува од крајниот ефект на судскиот спор.

Објективна вредност на недвижен имот

Вложувањата во недвижности се искажуваат по објективна вредност, што ги рефлектира пазарните услови на датумот на известување. Објективните вредности се утврдуваат врз основа на годишна проценка извршена од страна на независен проценител користејќи го методот на приход и методот на споредба на пазарот како примарни методи за вреднување кои се општо прифатени во европската практика за вреднување.

Резервација за ревитализација на рудниците

Друштвата што вршат експлоатација на минерални сировини од рудниците потребно е истите на крајот од нивниот век на експлоатација да ги вратат во првобитна состојба, односно во онаква какви што биле на почетокот пред да бидат експлоатирани, што е во согласност со законската регулатива односно со Законот за екологија применлив во земјата во која друштвата работат (да се врати земјиштето во првобитна состојба после три години откако ќе се затвори рудникот и откако ќе заврши неговата експлоатација), и тоа до ниво кое е во законските рамки и до ниво кое е во согласност со политиката и праксата која се води за заштита на животната средина.

Резервацијата за ревитализација на рудниците ја одразува сегашната вредност на очекуваните идни трошоци за рекултивизација кои се очекува да настанат за оние делови од рудниците кои биле експлоатирани со датумот на известување. Резервацијата претставува сегашна вредност на очекувани идни одливи на пари кои се очекува дека ќе настанат за ревитализација на рудниците. Ова вклучува и одредување на вредноста на основа на проектот за ревитализација, дисконтните стапки и очекувани инфлационски стапки. Резервациите се преоценуваат на секој известувачки датум и се корегира со цел да ја одрази сегашната вредност на идните трошоци потребни за да се исполни обврската.

Сегашната вредност на очекуваните трошоци за реставрирање (тоа е оригиналната проценка како и промените во сметководствените проценки) се признава во извештајот за сеопфатна добивка освен ако не се поврзани со основните средства кои се наоѓаат и се поврзани со рудниците при нивното првично признавање во кој случај трошоците се капитализираат и амортизираат во текот на нивниот век на употреба.

Секоја промена во нето сегашната вредност на исправката за ревитализација на рудниците во текот на временското растојание се признава како финансиски трошоци во извештајот за сеопфатна добивка.

2.3 Значајни сметководствени проценки (продолжува)

а. Значајни сметководствени проценки (продолжува)

Користи за вработените

Сегашната вредност на обврската за пензионирање зависи од голем број на фактори кои се одредуваат на годишна основа со употреба на голем број на претпоставки. Употребените претпоставки во одредувањето на нето ефектот (трошок или приход) за пензионирање вклучува дисконтни стапки. Било какви промени во овие претпоставки ќе се одразат на сегашната вредност на обврската за пензионирање и другите бенефици за вработените.

Друштвото користи претпоставена годишна дисконтна стапка. Тоа е каматна стапка која би требало да се употребува со цел да ја одрази сегашната вредност на претпоставените идни парични одливи кои се очекува да настанат со цел да се подмират обврските за дефинираните користи. Во одредувањето на соодветна дисконтна стапка, Друштвото ја употребува дисконтна стапка на Народна Банка на Република Северна Македонија во отсуство на пазар на висококвалитени корпоративни обврзници или државни обврзници кои се деноминирани во валута во која бенефициите ќе бидат исплатени, и кои имаат услови за доспевање приближни на условите на поврзани обврски за пензионирање.

Останатите клучни претпоставки за пресметка на обврската за пензионирање во еден дел се засниваат на тековните пазарни услови.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

3. Приходи и трошоци

а. Приходи од продажба

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Домашен пазар	4.109.176	3.930.878
Странски пазар	1.910.608	2.071.927
	6.019.784	6.002.805
Приходи од цемент	3.832.816	3.658.496
Приходи од останати производи	276.360	272.382
	4.109.176	3.930.878
Странски пазар		
Приходи од цемент	1.435.530	1.543.658
Приходи од останати производи	475.078	528.269
	1.910.608	2.071.927

Приходите од останати производи, се состојат од приходи од продажба на петрол кокс и јаглен, варовник, РМЦ, клинкер и боксит.

б. Останати приходи

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Приходи од превоз	130.390	46.263
Останато	3.692	2.776
	134.082	49.039

в. Трошоци на продадени производи

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Производни трошоци	3.088.581	3.354.757
Трошоци на продадени трговски стоки	98.446	299.506
Амортизација	245.785	226.362
Транспортни услуги	255.024	160.042
Движење на залихи. нето	48.553	(32.900)
	3.736.389	4.007.767

Трошоците за производство се состојат од гориво во печка, електрична енергија, суровини, трошоци за концесија и други варијабилни трошоци. Фиксните трошоци кои се состојат од трошоци за плати и останати поволности, услуги за одржување, обезбедување, контрола на квалитетот на производите и други фиксни трошоци, како што се трошоци за калибрација, интелектуални услуги итн., исто така, се вклучени во трошоците за производство.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

3. Приходи и трошоци (продолжува)

г. Останати оперативни приходи

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Приходи од продажба на земјиште	54.395	-
Приходи од закупнина	18.173	19.001
Приходи од продажба на материјали и суровини	512	40.391
Останати приходи	52.173	64.290
	<u>125.253</u>	<u>123.682</u>

Останато во износ од 52.173 илјади денари (2023: 64.290 илјади денари) содржи претежно добивки од фер вреднување, приходи од експатријати како и префактурирање на режиски трошоци за објектите под закуп итн.

д. Останати оперативни трошоци

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Нето сегашна вредност на продадено земјиште	13.559	-
Набавна вредност на продадени материјали и суровини	463	41.260
Останати деловни загуби	-	74.642
Останати трошоци	9.816	86.925
	<u>23.838</u>	<u>202.827</u>

Останати трошоци се однесува претежно на трошоци за реструктурирање, трошоци за експатријати и режиски трошоци за објектите дадени под закуп итн.

ѓ. Административни трошоци

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Услуги за техничка поддршка и знаење и други услуги	138.614	128.051
Реклама, пропаганда и репрезентација	10.418	24.584
Трошоци за деловен простор	14.480	-
ИТ услуги и поврзани трошоци	11.256	-
Амортизација	9.840	12.147
Останати трошоци	121.193	100.317
	<u>305.801</u>	<u>265.099</u>

Услуги за техничка поддршка и знаење и други услуги се состојат од техничка поддршка и знаење како и ревизија и правни трошоци. Поконкретно, услугите за техничка поддршка и знаење се однесуваат на инженерски и технолошки услуги, набавки, финансиски услуги, информатичка технологија, правни услуги, човечки ресурси, корпоративна и општествена одговорност, корпоративни комуникациски услуги итн. Останатите трошоци содржат плата и други надоместоци, режиски трошоци, компјутерски услуги, одржување на возила, актуарски загуби и резервации итн.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

3. Приходи и трошоци (продолжува)

е. Нето трошоци од финансирање

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Приходи од камата	45.659	1.414
Банкарски услуги	(1.454)	(1.538)
Трошок за камата, пресметка на резервација за обврски за пензионирање	(3.378)	(1.966)
Трошоци за камата	(4.167)	(16.935)
Позитивни/(негативни) курсни разлики, нето	4.074	(1.918)
	<u>40.734</u>	<u>(20.943)</u>

4. Данок на добивка

Данокот на добивка се состои од:

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Тековен данок	<u>204.219</u>	<u>136.650</u>
	204.219	136.650

Заклучно со 31 декември 2023, пресметката на данокот на добивка на непризнати расходи е како што следува:

	2023 МКД'000
Добивка пред оданочување	<u>1.646.142</u>
Данок според законска даночна стапка од 10%	164.614
Данок на непризнати расходи:	15.406
Останати надоместоци на вработените	3.213
Кусоци	999
Трошоци за репрезентација	1.664
Трошоци за стипендии	184
Трошоци за спонзорства и донаци	917
Отпис и исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	547
Пенали, затезни камати и данок по задршка	1.199
Трошоци кои не се поврзани со главната дејност на друштвото	4.334
Невратени позајмици	12
Останато	2.337
Намалено за:	
Даночен кредит за наплатени позајмици	(83)
Донации во спортот	(3.300)
Реинвестирана добивка	<u>(39.987)</u>
	136.650
Ефективна даночна стапка	8,3%

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

4. Данок на добивка (продолжува)

Заклучно со 31 декември 2024, пресметката на данокот на добивка на непризнати расходи е како што следува:

	2024 МКД'000
Добивка пред оданочување	2.209.204
Данок според законска даночна стапка од 10%	220.920
Данок на непризнати расходи:	13.653
Останати надоместоци на вработените	5.338
Трошоци кои не се поврзани со главната дејност на друштвото	4.068
Трошоци за репрезентација	1.383
Трошоци за стипендии	640
Трошоци за спонзорства и донаци	681
Отпис и исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања	586
Пенали, затезни камати и данок по задршка	182
Невратени позајмици	50
Останато	725
Намалено за:	(30.354)
	<u>204.219</u>
Ефективна даночна стапка	<u>9,2%</u>
Дополнителен данок на добивка - Столб 2	111.814
Ефективна даночна стапка по дополнителен данок на добивка	14,3%

Периодите кои остануваат отворени за контрола од страна на даночните органи во однос на даночните обврски е 5 до 10 години, почнувајќи од датумот на поднесениот даночен извештај. Системот на оданочување е во процес на континуирана контрола и дополнување. Сепак, сеуште постои различно толкување на фискалното законодавство. Даночните власти може да имаат различни пристапи кон одредени прашања во различни околности и да проценат дополнителни даночни обврски заедно со дополнителни камати и казни. Друштвото не очекува последици кои можат да резултираат со потенцијална материјална одговорност во овој поглед.

Раководството на Друштвото смета дека даночните обврски прикажани во овие финансиски извештаи се веродостојни. Иако, Студијата за трансферни цени за 2024 година сè уште не е завршена, раководството на Друштвото проценува дека нема да има материјално влијание врз резултатот земајќи ја предвид студијата за трансферни цени за 2023 година и со оглед дека во 2024 година имало некои нови трансакции.

За делот на промените во однос на трансферните цени, Друштвото има обврска да известува за трансферните цени за само на барање на Управата за јавни приходи, во рок од 15 дена од приемот на ова барање, кое таа може да го испрати по истекот на 30 дена од поднесувањето на Годишната Даночна пријава (ова се новини во Законот за Данок на добивка од 2023 година).

Барањата од Минималниот глобален данок на добивка се дел од усвоената регулатива и ќе се применуваат од 2024 година наваму. Ефективната даночна стапка на Друштвото за 2024 година е 9,2%, следствено Друштвото има обврска за квалификуван дополнителен данок на добивка. Деталите за пресметка на ефективната даночна стапка се прикажани погоре. Проценката за неговото влијание врз овие финансиски извештаи изнесува МКД 111.814 илјади за 2024 година.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

5. Заработувачка по акција

Основната заработувачка по акција е пресметана добивката која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво поделена со вкупниот број на акции.

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Добивката која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво:		
Тековни активности	1,893,171	1,509,492
Основна заработувачка (добивка) која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	1,893,171	1,509,492
Вкупна сеопфатна добивката која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво:		
Тековни активности	1,893,171	1,509,492
Вкупна сеопфатна заработувачка (добивка) која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	1,893,171	1,509,492
Основна заработувачка по акција која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	3,36	2,68
Вкупен број на акции на имателите на матичното друштво	563.784	563.784

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

6. Недвижности, постројки и опрема

31 декември 2024 година	<i>Згради и земјиште МКД'000</i>	<i>Опрема МКД'000</i>	<i>Инвестиции во тек МКД'000</i>	<i>Вкупно МКД'000</i>
Набавна вредност				
На 1 јануари 2024 година	3.824.449	5.763.669	447.468	10.035.586
Припојување на Опалит	24.516	6.929	710	32.155
Набавки	2.800	45.951	222.246	270.997
Трансфер од инвестиции во тек	61.816	234.339	(296.155)	-
Трансфер на нематеријални средства	-	-	(20.488)	(20.488)
Оттуѓување и отпис	(1.822)	(3.707)	-	(5.529)
На 31 декември 2024 година	3.911.759	6.047.179	353.781	10.312.719
Амортизација				
На 1 јануари 2024 година	2.381.216	4.551.396	-	6.932.612
Припојување на Опалит	17.802	3.261	-	21.063
Трошок за годината	44.576	198.168	-	242.744
Оттуѓување и отпис	-	(3.600)	-	(3.600)
На 31 декември 2024 година	2.443.595	4.749.226	-	7.192.821
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2024 година	1.468.164	1.297.953	353.781	3.119.898
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2024 година	1.443.233	1.212.273	447.468	3.102.974
31 декември 2023 година				
Набавна вредност				
На 1 јануари 2023 година	3.790.837	5.453.514	246.904	9.491.255
Набавки	1.670	937	546.359	548.966
Трансфер од инвестиции во тек	32.789	313.006	(345.795)	-
Трансфер од вложувања во недвижности	-	2.651	-	2.651
Оттуѓување и отпис	(847)	(6.439)	-	(7.286)
На 31 декември 2023 година	3.824.449	5.763.669	447.468	10.035.586
Амортизација				
На 1 јануари 2023 година	2.342.597	4.365.913	-	6.708.510
Трошок за годината	39.338	191.788	-	231.126
Оттуѓување и отпис	(719)	(6.305)	-	(7.024)
На 31 декември 2023 година	2.381.216	4.551.396	-	6.932.612
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2023 година	1.443.233	1.212.273	447.468	3.102.974
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2023 година	1.448.240	1.087.601	246.904	2.782.745

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

7. Нематеријални средства

	Лиценци МКД'000	Инвестиции во тек МКД'000	Вкупно МКД'000
Набавна вредност			
На 1 јануари 2024 година	73.350	-	73.350
Припојување на Опалит	83	-	83
Набавки	40.103	1.098	41.201
Трансфер од инвестиции во тек	10.036	(10.036)	-
Трансфер од основни средства	-	20.488	20.488
Оттуѓување и отпис	(1.226)		(1.226)
На 31 декември 2024 година	122.346	11.550	133.896
Амортизација			
На 1 јануари 2024 година	40.113	-	40.113
Припојување на Опалит	77	-	77
Трошок за годината	17.098	-	17.098
Оттуѓување и отпис	(1.176)		(1.176)
На 31 декември 2024 година	56.112	-	56.112
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2024 година	66.234	11.550	77.784
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2024 година	33.237	-	33.237
	Лиценци МКД'000	Инвестиции во тек МКД'000	Вкупно МКД'000
Набавна вредност			
На 1 јануари 2023 година	60.649	-	60.649
Набавки	2.651	12.701	15.352
Трансфер од инвестиции во тек	12.701	(12.701)	-
Трансфер во основни средства	(2.651)	-	(2.651)
На 31 декември 2023 година	73.350	-	73.350
Амортизација			
На 1 јануари 2023 година	28.055	-	28.055
Трошок за годината	12.058	-	12.058
На 31 декември 2023 година	40.113	-	40.113
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2023 година	33.237	-	33.237
	32.594	-	32.594
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2023 година	32.594	-	32.594

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

8. Вложувања во недвижности

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
На 1 јануари	280.639	276.172
Продажба, оттуѓување и отпис	(11.580)	-
Добивка/ (Загуба) од корекција на објективната вредност, нето	6.887	4.468
На крајот на годината	275.946	280.640

Вложувањата во недвижности се водат по објективна вредност, која ги одразува пазарните услови на денот на известување. Добивките или загубите кои произлегуваат од промените во објективната вредност на вложувањата во недвижности се составен дел на билансот на успех во периодот во кој истите настануваат, вклучувајќи ги и соодветните даночни ефекти. Пазарната вредност се одредува на основа на проценка спроведена од независни проценители кои го користат методот на приходи и моделот на пазарни услови како основни модели на проценки кои се општо прифатени во праксата.

Вложувањата во недвижности главно се состои од земјиште, производни објекти (усјепор и палети) и градежен објект - ресторан и кафекуварница кои немаат своја намена и се чуваат за долгорочно изнајмување и не се користат од страна на Друштвото.

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Приходи од закуп кои произлегуваат од вложувањата во недвижности	18.173	18.169
Добивки кои произлегуваат од вложувања во недвижности по објективна вредност	18.173	18.169

На 31 декември 2024 година, Друштвото изврши повторна проценка на своите вложувања во недвижности преку проценката извршена од независен проценител, Грант Торнтон Консалтинг Доо Скопје. Проценката на вложувањата во недвижности е извршена во согласност со Меѓународните Стандарди за Процена 2017, Законот за процена и Методологијата за процена на пазарна вредност на недвижен имот објавени во Службен весник на РМ.

Методологијата применета и клучните влезни податоци во проценката на вложувањата во недвижности е како што следува:

Недвижности	Методологија	Влезни податоци	Рангови
Објекти	Приходен метод	Стапка на неискористеност	5%
		Оперативни трошоци	5%
		Целокупна директна стапка на капитализација	9.58%
Градежно земјиште	Пазарен пристап - метод на споредливи продажби	Понудени цени на споредливи земјишни парцели во регионот на општина Кисела Вода - Скопје и останати слични локации	40 до 159 еуро/м ²

Значајните зголемувања (намалувања) во предвидените оперативни трошоци ќе предизвика значајна пониска односно повисока објективна вредност на недвижностите. Исто така, значајните зголемувања (намалувања) на стапката на капитализација во изолација ќе резултира во значајна пониска односно повисока објективна вредност на недвижностите.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

8. Вложувања во недвижности (продолжува)

Како резултат на проценката на 31 декември 2024 година, објективната вредност на вложувањата во недвижности е усогласена/зголемена за износ од МКД 6,887 илјади што е признаена како добивка од објективна вредност во износ од МКД 6,887 илјади, во добивката и загубата на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2024 година (види белешка 3г).

Мерењето на објективната вредност беше извршено со употреба на техники на проценка за кои најниското ниво на влезни податоци кои што се значајни за вреднувањето се необзервативни (ниво 3). Во текот на 2024 година нема трансфери помеѓу средствата измерени со различни техники на вреднување.

9. Истражување за и вреднување на минерални ресурси

	<i>Истражување за и вреднување на минерални ресурси МКД'000</i>	<i>Вкупно МКД'000</i>
Набавна вредност		
На 1 јануари 2024 година	1.220	1.220
Де-признавање	-	-
На 31 декември 2024	1.220	1.220
Амортизација		
На 1 јануари 2024 година	-	-
Де-признавање	-	-
На 31 декември 2024	-	-
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2024 година	1.220	1.220
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2024 година	1.220	1.220

	<i>Истражување за и вреднување на минерални ресурси МКД'000</i>	<i>Вкупно МКД'000</i>
Набавна вредност		
На 1 јануари 2023 година	1.220	1.220
Де-признавање	-	-
На 31 декември 2023	1.220	1.220
Амортизација		
На 1 јануари 2023 година	-	-
Де-признавање	-	-
На 31 декември 2023	-	-
Нето сметководствена вредност на 31 декември 2023 година	1.220	1.220
Нето сметководствена вредност на 1 јануари 2023 година	1.220	1.220

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

10. Залихи

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Суровини и гориво	320.388	424.873
Резервни делови	270.699	336.976
Потрошни материјали	310.795	281.572
Готови производи	74.813	125.641
Производство во тек	202.410	242.103
Вреќи, фолии и палети	31.432	27.679
Трговски стоки за препродажба	226	327
Дадени аванси за набавка на залихи	28.462	812
	1.239.225	1.439.983

11. Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Побарувања од купувачи	436.193	343.871
Однапред платени трошоци	138.266	85.637
Останати побарувања	40.230	44.470
	614.689	473.978

Останати побарувања се однесуваат на побарувања за земјиште и основни средства дадени под закуп, побарувања од рефактурирани трошоци за струја, природен гас и вода, однапред платено осигурување, пресметани приходи за камата од орочени депозити, побарувања за отуѓени основни средства итн.

Побарувања од купувачите се без каматни и вообичаено со валута на плаќање од 0 - 75 дена.

Старосната анализа на побарувањата е како што следува:

	Вкупно	Ниту доспеани ниту обезвреднети	Доспени но необезвреднети				
			< 30 дена	30-60 дена	60-90 дена	90-120 дена	>120 дена
31.12.2024	436.193	109.298	178.383	60.687	5.037	3.328	79.460
31.12.2023	343.874	246.380	55.242	23.643	9.469	2.855	6.285

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

12. Пари и парични средства

	31 декември	
	2024	2023
	МКД'000	МКД'000
Парични средства во банка	327.069	1.054.159
	<u>327.069</u>	<u>1.054.159</u>

13. Акционерски капитал

Одобрен, издаден и целосно уплатен акционерски капитал е:

	Број на акции:		МКД '000
Титан Цемент Нетхерландс Б.В. - обични акции по 3.100 МКД за една акција	535.596	95%	
Други акционери - обични акции по 3.100 МКД за една акција	28.188	5%	
	<u>563.784</u>	<u>100%</u>	
			МКД'000
Акционерски капитал според судска регистрација			<u>1.747.730</u>
На 31 декември 2024 година и 31 декември 2023 година			

Платени и предложени дивиденди

Објавени и платени во текот на годината што завршува на 31 декември 2023 година

Конечна дивиденда за 2022 година:

МКД 1.273,00 за една акција

Објавена

717.697

Платена

717.376

Објавени и платени во текот на годината што завршува на 31 декември 2024 година

Конечна дивиденда за 2023 година:

МКД 2.415,00 за една акција

Објавена

1.361.538

Платена

1.361.580

Објавени и платени во текот на годината што завршува на 31 декември 2024 година

Авансна дивиденда за 2024 година:

МКД 2.404,00 за една акција

Објавена

1.355.337

Платена

1.355.197

Објавените и платени дивиденди целосно се однесуваат на дивиденди во пари на обичните акции.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

13. Акционерски капитал (продолжува)

Користи засновани на акции

На 31 декември 2024 година, бројот на наградите доделени на вработените во Компанијата изнесувал 9.097 (2023: 6.343), од нив 0 биле откажани (2023:140). Објективаната вредноста на наградата е пресметана врз основа на датумот на доделување на цената на акциите на ТЦИ, на безата Еуронекст, Брисел. Пресметката на нереализираните награди резултира со признавање на трошок, во нето износ од МКД 1.470 илјади (2023: 1.052) со соодветно зголемување (2023: намалување).

На 1 јануари 2023	5.880
Доделени	1.678
Искористени	(1.075)
Не доделени	-
Откажани	(140)
На 31 декември 2023	6.343
Доделени	6.859
Искористени	(4.105)
Не доделени	-
Откажани	-
На 31 декември 2024	9.097

14. Останати резерви

	<i>Ревалориза циони резерви на средствата МКД'000</i>	<i>Законски резерви МКД'000</i>	<i>Ревалоризациони резерви на вложувања во недвижности МКД'000</i>	<i>Вкупно МКД'000</i>
На 1 јануари 2023 година	2	174.772	145.022	319.796
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
На 31 декември 2023 година	2	174.772	145.022	319.796
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
На 31 декември 2024 година	2	174.772	145.022	319.796

Законски резерви

Според Законот за Трговски Друштва, Друштвото е обврзано да има задолжителни законски резерви издвоени преку резервирања од нето добивката. Годишното издвојување за законски резерви треба да изнесува минимум 5% од добивката, освен доколку Друштвото има веќе издвоено резерви кои изнесуваат една десетина (1/10) од основниот акционерски капитал. Друштвото има достигнато потребното минимално ниво на законски резерви во претходните години и според тоа нема издвојувања за законски резерви во 2023 и 2024 година.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

15. Долгорочни резервации за отпремнини

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Отпремнини	11.988	10.403
Јубилејни годишни награди	17.580	15.297
Стипендии	29.432	26.152
Дополнителни користи при пензионирање	6.973	7.164
	65.973	59.016
<i>Анализирани како:</i>		
Нетековен дел	62.191	55.273
Тековен дел	3.782	3.743
	65.973	59.016

Движењата во текот на годината се како што следува:

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
На 01 јануари	59.016	57.229
Трошок за тековни услуги	6.152	4.579
Трошок за камата, пресметка на резервација за обврски за пензионирање	3.378	1.966
Актуарска добивка или загуба, нето (признаена)	8.705	(397)
	77.251	63.377
Исплатено во текот на годината	(11.278)	(4.361)
На 31 декември	65.973	59.016

Износите признаени во билансот на успех се како што следува:

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Трошок за тековни услуги	6.152	4.579
Трошок за камата, пресметка на резервација за обврски за пензионирање	3.378	1.966
Актуарска добивка или загуба (признаена)	8.705	(397)
	18.235	6.148

Квантитативната анализа на осетливоста при промена на дисконтната стапка и стапката на пораст на плати заклучно со 31 декември 2024 и 2023 година, е како што следува:

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

15. Долгорочни резервации за отпремнини (продолжува)

2024

Претпоставки	Дисконтна стапка		Пораст на плати	
	1%	1%	1%	1%
	пораст	намалување	пораст	намалување
Ниво на осетливост	Во %	Во %	Во %	Во %
<i>Отпремнини</i>				
Влијание на нето дефинираните користи на вработените	(10,0)	12,1	12,4	(10,5)
<i>Јубилејни награди</i>				
Влијание на нето дефинираните користи на вработените	(6,7)	7,8	7,7	(6,7)

2023

Претпоставки	Дисконтна стапка		Пораст на плати	
	1%	1%	1%	1%
	пораст	намалување	пораст	намалување
Ниво на осетливост	Во %	Во %	Во %	Во %
<i>Отпремнини</i>				
Влијание на нето дефинираните користи на вработените	(9,2)	11,0	11,5	(9,7)
<i>Јубилејни награди</i>				
Влијание на нето дефинираните користи на вработените	(6,3)	7,3	7,3	(6,5)

Следниве исплати се очекувани користи кои треба да се реализираат во идните години:

	2024	2023
	МКД'000	МКД'000
Година 1	3.874	3.772
Година 2	6.200	5.288
Година 3	6.719	6.090
Година 4	5.594	6.231
Година 5	7.551	5.165
Години 6-10	33.537	31.711
Над 10 години	218.373	197.027

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

15. Долгорочни резервации за отпремнини (продолжува)

Основните актуарски претпоставки кои беа користени во 2024 година се како што следи:

Смртност

За проценување на смртноста кај вработените до датумот на нивно пензионирање користена е популациската Таблица на смртност на Република Хрватска 2010 - 2012. Иако Државниот завод на статистика на Република Северна Македонија на редовна основа објавува официјални таблици на смртност за Република Северна Македонија, истите не се соодветни за правење актуарски проценки поради следните причини:

- македонските табели за смртност не се градирани и не ги задоволуваат бараните актуарски својства,
- во моделот, годишната веројатност за смрт на вработен во Друштвото варира во зависност од возраста на датумот на пресметка и неговиот/нејзиниот пол, со користење на конвенцијата „возраст последен роденден“.

Стапка на движење

Од анализата на податоците за сите вработени во Друштвото почнувајќи од 1953 година податоците ги класифицирав на податоци за прекин на работниот однос за лицата кои се вработиле во и после 1992 година и вработени кои се вработиле пред 1992 година. Причината за истото е различната динамика на прекинување на работниот однос во двете категории. Имено, видно од податоците, вработените кои се вработени во Друштвото пред 1992 година го прекинуваат работниот однос неколку години пред пензионирањето (после повеќе од 12 години работен стаж во Компанијата) и со тоа не добиваат надомест за отпремнина после пензионирање што не е случај со вработените после 1992 кои го прекинуваат работниот однос во периодот до остварување 12 години работен стаж.

Категоријата на вработени пред 1992 година е моделирана до нејзиниот истек имајќи предвид дека од сите вработени кои биле активни во периодот 31.12.2013-2024, во просек 8% - 23% го прекинуваат работниот однос годишно, за целите на овој модел за оваа категорија на вработени стапка од 12% е користена.

За категоријата на вработени во или после 1992, анализата на податоците покажува зависност меѓу стапката на прекин на работниот однос и работниот стаж на вработените во Друштвото.

Инвалидност

Поради недостаток на јавно достапни информации од релевантни институции, за стапката на заминување на вработените во предвремена пензија, моделот е креиран на начин да Друштвото исплаќа отпремнини при пензионирање само доколку вработениот замине во редовна пензија, односно користена е претпоставка дека стапката на инвалидност за сите вработени е нула. Од актуарската пракса, стапките кои се користат за проценка на интензитетот на појава на инвалидитет како последица од незгода се помали од 0,01% така што вклучувањето на оваа претпоставка не би го променило резултатот материјално.

Данок на личен доход

За еднократни исплати при пензија се применува даночна стапка од 10% само на 4 просечни месечни нето плати, бидејќи данокот на личен доход согласно Законот не се плаќа на еднократна исплата при пензија која е еднаква на износ од две просечни месечни нето плати по вработен во Република Северна Македонија во последните три месеци. За стипендиите се користи даночна стапка од 0%.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

15. Долгорочни резервации за отпремнини (продолжува)

Цена за златниците

За моделот во 2024 година повторно е искористено просечно зголемување од 6%. Исто така, оваа стапка се применува по истата основна цена од 24.891 денари, конзистентно со претходниот период.

Стапка на запишување во основно, односно средно училиште, додипломски и постдипломски студии

Во основно и во средно образование ќе се запишат сите деца на вработените кои ќе починат, а кои ги исполнуваат старосните ограничувања. На додипломски студии ќе се запишат 77% од децата на вработените (вклучително и вработените кои ќе починат), а кои ги исполнуваат старосните ограничувања. На постдипломски студии ќе се запишат 17% од децата кои ги исполнуваат старосните ограничувања за во иднина да можат да се запишат на постдипломски студии. За целите на моделите, се користи претпоставка дека идните месечни рати за сите видови стипендии ќе бидат 13.649 денари.

Користените финансиски претпоставки се како што следи:

Номинален годишен пораст на просечната републичка плата: 4,5%.

Пресметката се заснова на податоците за просечните месечни нето плати за периодот од јануари 2009 до септември 2024 година. За да се проценат апсолутните износи на месечна плата за одредена година, процентот е применет на основицата пресметана како просек на месечната нето исплатени плати по работник во Северна Македонија во последните 21 достапни месеци.

Дисконтна стапка: 5,6%.

Дисконтната стапка е изведена од приносите на државните обврзници издадени во Република Северна Македонија во 2024 година и класифицирани според рочноста. Просечната рачност на доспевање на вкупните обврските на Друштвото за сите видови користи е 19 години, така што дисконтната стапка што се користи во моделот се пресметува за оваа рачност од претходно добиената крива на дисконтната стапка.

16. Обврски спрема добавувачи и останати обврски

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Обврски спрема добавувачи	781.270	852.913
Примени аванси од купувачи	38.967	33.013
Останати тековни обврски	61.281	54.596
Добавувачи за основни средства	113	11.405
	<u>881.631</u>	<u>951.927</u>

Останатите тековни обврски се однесуваат на обврските за плати кон вработените, даноци на плати и социјални придонеси, пресметана обврска за концесииски надоместок и обврски кон други различни доверители.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

17. Краткорочни заеми

	2024	2023
	МКД'000	МКД'000
Обврски за заеми - MILLKO Dooel Skopje	58.500	61.500
Обврски за камата по заеми - MILLKO Dooel Skopje	7.065	3.720
Обврски за заеми – Опалит ДООЕЛ	-	12.000
Обврски за камата по заеми - Опалит ДООЕЛ	-	283
	<u>65.565</u>	<u>77.503</u>

На 03 ноември 2022 година е склучен Договор за краткорочен заем помеѓу Милко Доел Скопје и Цементарница УСЈЕ АД Скопје („Заемопримачот“). Милко Доел Скопје на заемопримачот му обезбедил заем во износ од 58.500 илјади денари. Заемопримачот ги користи позајмените пари за корпоративни цели. Договорот е соодветно анексиран за продолжување на рокот на отплата до 10 мај 2025, заедно со каматата. Каматата на заемот се пресметува по стапка од 2% над 3-месечен еурибор како референтна каматна стапка.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

18. Превземени и потенцијални обврски

Потенцијални обврски

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Банкарски гаранции	112.140	97.914
	112.140	97.914

Заклучно со 31 декември 2024 година. Друштвото има обезбедено банкарски гаранции од:

- Халк Банка во корист на Макпетрол Пром Гас од 12.000 илјади денари за набавка на природен гас, со важност до 31 јануари 2025 година и 18.000 илјади денари со важност до 15 април 2025 година, во корист на царината од 15.000 илјади денари со важност до 15 февруари 2026 година и 15.000 илјади денари со важност до 6 јануари 2026 година, 27.500 илјади денари со важност до 1 јануари 2026 година плус 10.700 илјади денари со важност до 2 јули 2026 година за акциза, во корист на МЕПСО АД Македонија од 3.366 илјади денари за пренос на електрична енергија со важност до 31 јануари 2025 година, и ЕСМ РЕК Битола од 8.548 илјади денари за пренос на електрична енергија до 31 јануари 2025 година.
- Шпаркасе банка во корист на Министерството за економија од 2.026 илјади денари поврзани со повеќе концесии.

Оперативен наем - друштвото како закупец

Друштвото зема под наем возила со склучување на договори за оперативен наем. Истите имаат различни услови и клаузули. Трошокот се признава во добивката или загубата во текот на периодот.

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
До 1 година	7.392	5.443
Подолго од 1 година но не подолго од 5 години	16.427	8.337
	23.819	13.780

Во 2024 година Друштвото користи 3 терминали (Охрид, Струмица и Оровник) со договори за закуп. Закупот има различни услови и клаузули.

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
До 1 година	1.233	1.233
Подолго од 1 година но не подолго од 5 години	617	1.850
	1.850	3.083

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

18. Превземени и потенцијални обврски (продолжува)

Друштвото зема под наем Хоризонтален млин од МИЛЈКО со склучување на договори за оперативен наем.

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
До 1 година	16.113	16.113
Подолго од 1 година но не подолго од 5 години	-	16.113
	<u>16.113</u>	<u>32.226</u>

Друштвото во 2022 година зема под наем вилушкани според договор за закуп.

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
До 1 година	3.460	19.573
Подолго од 1 година но не подолго од 5 години	5.812	25.096
	<u>9.272</u>	<u>44.669</u>

Законски постапки

Од време на време и во нормалниот тек на работењето, против Друштвото можат да бидат поднесени тужби. Врз основа на сопствени проценки, како и на интерни и надворешни консултантски совети, раководството на Друштвото е на мислење дека никаква материјална штета нема да произлезе од тие спорови и следствено на истото нема потреба од обелоденување на резервации по тој основ во финансиските извештаи на Друштвото.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

19. Трансакции со поврзани страни

Titan Cement Netherlands B.V. поседува 95% од акционерскиот капитал на Друштвото.

Следните трансакции се извршени со поврзаните страни:

а) Продажби на добра и услуги

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
<i>Контролирано од:</i>		
Titan Cement Company - услуги	10.965	2.991
Titan Cement Company - клинкер	14.800	-
Titan Cement Company - превоз	4.036	-
<i>Правни лица под заедничка контрола:</i>		
SHARRCEM SH.P.K- шармал и цемент	1.287.808	1.542.685
SHARRCEM SH.P.K - превоз	78.414	17.975
SHARRCEM SH.P.K - петрол кокс	110.815	215.612
SHARRCEM SH.P.K -туф и варовник	30.447	-
SHARRCEM SH.P.K - клинкер	318.687	276.538
SHARRCEM SH.P.K - основни средства и услуги	-	3.668
SHARRCEM SH.P.K - материјали	512	38.544
Titan Cementara Kosjeric - клинкер	-	36.119
Titan Cementara Kosjeric - превоз	-	10.912
Titan Cementara Kosjeric - услуги	-	1.854
Antea Cement SHA - услуги	4.772	6.751
МИЛЛКО - ПЦМ Дооел Скопје - рента	2.535	2.532
МИЛЛКО - ПЦМ Дооел Скопје - останати услуги	54	3.437
Опалит Дооел Скопје - материјали и услуги	-	342
Titan Zlatna Panega - клинкер	65.493	-
Titan Zlatna Panega - услуги	-	1.854
Titan Global Finance PLC London-камата	43.620	-
Beni Suef Cement Egypt - услуги	810	4.699
	1.973.768	2,166,513

Салдата кои произлегуваат од горе наведените трансакции се прикажани подолу:

Побарувања од поврзаните страни

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Titan Cement Company - услуги	10.658	2.991
Titan Cement Company - клинкер со превоз	15.854	-
<i>Правни лица под заедничка контрола:</i>		
SHARRCEM SH.P.K – цемент, шармал, клинкер	127.256	163.562
SHARRCEM SH.P.K - останато (материјали и услуги)	3.598	2.409
SHARRCEM SH.P.K - основни средства	-	1.815
Titan Cementara Kosjeric - услуги и клинкер	-	9.961
Antea Cement SHA - услуги	6.972	6.751
МИЛЛКО - ПЦМ Дооел Скопје - наем	9.784	6.793
Titan Zlatna Panega - кинкер	40.238	-
Titan Zlatna Panega - услуги	-	335
Beni Suef Cement Egypt - услуги	7.443	7.490
	221.803	202.107

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

19. Трансакции со поврзани страни (продолжува)

б) Набавка на добра и услуги

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
<i>Контролирано од:</i>		
Titan Cement Company - бел цемент, петрол кокс, клинкер и останато	102.529	105.785
Titan Cement Company - надомест за менаџмент подршка	129.522	124.374
Titan Cement Company - капитални инвестиции	48.996	7.444
<i>Правни лица под заедничка контрола:</i>		
SHARRCEM SH.P.K - останато	10.107	13.433
МИЛЈКО ПЦМ Дооел Скопје - услуга	16.113	16.113
МИЛЈКО ПЦМ Дооел Скопје - камата	3.345	3.337
Adocim Cement - клинкер и услуги	-	160
Опалит Дооел Скопје - туф и услуги	-	41.276
Опалит Дооел Скопје - камата	-	283
Tithys Holding Limited - деривативен финансиски инструмент	-	31.384
Titan Global Finance - камата	-	3.687
Titan Zlatna Panega - цемент, опрема и останато	348	105
	310.960	347.381

Салда кои произлегуваат од горе наведените трансакции се прикажани подолу:

Обврски спрема поврзаните страни

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
<i>Контролирано од:</i>		
Titan Cement Company - надомест за менаџмент подршка	34.014	35.300
Titan Cement Company - капитални инвестиции	-	7.444
Titan Cement Company - бел цемент, петрол кокс и услуги	87.384	54.550
<i>Правни лица под заедничка контрола:</i>		
МИЛЈКО ПЦМ Дооел Скопје - услуга	66.118	47.338
SHARR CEM SH.P.K - останато	1.441	1.230
Опалит Дооел Скопје - туф и услуги	-	19.183
Titan Zlatna Panega - сив цемент и клинкер	187	-
	189.144	165.045

Друштвото остваруваат трансакции со горенаведените поврзани страни според заеднични договорени услови.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

19. Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Останати трансакции

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
MILLKO - PCM Doeel Skopje - главнина	58.500	61.500
MILLKO - PCM Doeel Skopje - камата	7.065	3.720
Опалит - главнина	-	12.000
Опалит - камата	-	283
	<u>65.565</u>	<u>77.503</u>

Надоместоци на клучното раководство

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Плата и други лични примања	<u>64.546</u>	<u>61.811</u>
	<u>64.546</u>	<u>61.811</u>

Клучното раководство се состои од извршното раководство и Управниот одбор на Друштвото.

Надоместоци на клучното раководство во износ од 64.546 илјади денари се однесува на плати и други лични примања на менаџерите и на останатите членови на клучниот персонал на Друштвото, вкупно 19 лица, за периодот кој завршува на 31 декември 2024 година . Направена е промена во однос дефиницијата на клучно раководство во однос на минатата година и проширеното раководство не се вклучува во истата.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

20. Трошоци според природа

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
Суровини и материјали	1.616.251	1.892.298
Режиски трошоци	595.044	622.378
Набавна вредност на продадени стоки и услуги	98.446	299.506
Останати материјални трошоци и услуги	392.324	444.162
Трошоци за вработени	387.285	328.047
Амортизаицја	259.841	243.183
Трошоци за дистрибуција	255.024	160.042
Одржување	158.779	106.331
Надомест за техничка поддршка и други услуги	129.568	124.374
Компјутерски услуги, трошоци и телефонија	20.425	18.388
Реклама, пропаганда и трошоци за општествена одговорност	13.027	31.886
Патни трошоци	16.344	15.463
Надоместоци кон трети страни	9.046	3.677
Движење на залихи, нето	48.553	(32.900)
Останати трошоци	86.854	48.779
Вкупно трошоци на продадени производи, трошоци на продажба и маркетинг и административни трошоци	4.086.811	4.305.614

21. Управување со финансискиот ризик

Основните финансиски обврски на Друштвото ги сочинуваат обврски спрема добавувачите, останати обврски и краткорочни заеми. Друштвото располага со разновидни финансиски средства како што се: побарувања од купувачите, пари и парични средства и депозити кои произлегуваат директно од работењето на Друштвото.

Друштвото во своето работење се изложени на повеќе финансиски ризици. Главните ризици се: ризик на ликвидност, девизен ризик и кредитен ризик. Управувањето со секој од овие ризици се одвива во согласност со политиките одобрени од Одборот на директори кој воедно е и одговорен за ревидирање на истите.

а) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици. Најголемиот дел од приходите на Друштвото се остварени од домашен пазар во македонски денари, а преостанатиот дел на странски пазар во ЕУР.

Најголемиот дел од трошоците на Друштвото се остварени од набавки на домашниот и странскиот пазар.

Раководството верува дека ги презема сите неопходни мерки за поддршка на одржливост и раст на бизнисот на Друштвото во сегашните околности. Сепак, идните флукуации на пазарот не може да се предвидат со точност и прецизност.

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

21. Управување со финансискиот ризик (продолжува)

б) Каматен ризик

Приходите и оперативните парични текови на Друштвото се во голема мера независни од промената на пазарните каматни стапки.

Промена на каматните стапки и каматните маргини можат да влијаат врз финансиските трошоци и повратот на финансиските инвестиции.

Промените на пазарните каматни стапки влијаат на трошоците за камати на краткорочните заеми. На 31 декември 2024, Друштвото има краткорочни заеми од МКД 65.565 илјади (2023: МКД 77.503 илјади), така што зголемувањето на пазарната каматна стапка за 1% би резултирало со зголемување на платената камата за околу МКД 656 илјади (2023: 775 илјади), додека слично намалување би резултирало со истото намалување на платената камата.

в) Девизен ризик

Изложеноста на Друштвото на девизен ризик е минимална со оглед на факот дека најголемиот дел од договорите поврзани со меѓународните трансакции (продажбите и набавките) се номинирани во ЕУР, чијшто курс беше стабилен во текот на целата 2024 година. Исклучок се набавките на петрол кокс кои се номинирани во УСД и од кои произлегуваат курсните разлики. Исто така, договорите за продажба на домашниот пазар се номинирани во ЕУР.

За потребите на анализа на чувствителност од девизниот ризик. Раководството користи претпоставка од 1% зголемување на девизниот курс на ЕУР, што се смета за разумно со оглед на стабилната домашна валута во однос на ЕУР во текот на изминатите години. На 31 декември 2024 година, доколку ЕУР би било 1% (2023: 1%) послабо или посилено во споредба со МКД, добивката после оданочување во нето билансот би била 377 илјади денари (2023: 5.589 илјади денари) повисока или пониска, соодветно.

Во Извештајот за финансиска состојба, салдата се како што следува:

31 декември 2024	Вкупно	Домашни	Странски МКД противвредност
Средства			
Пари и парични средства	327.069	301.717	25.352
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски побарувања	475.904	253.932	221.972
Вкупно средства	802.973	555.649	247.324
Обврски			
Обврски спрема добавувачи	781.270	496.449	284.821
Останати тековни обврски	61.395	61.190	205
Краткорочни заеми	65.565	65.565	-
Вкупно обврски	908.230	623.204	285.026
Нето изложеност	(105.257)	(67.555)	(37.702)

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

21. Управување со финансискиот ризик (продолжува)

в) Девизен ризик (продолжува)

31 декември 2023	Вкупно	Домашни	Странски МКД противвредност
Средства			
Пари и парични средства	1.054.159	503.083	551.076
Побарувања од купувачи и останати тековни финансиски побарувања	388.338	192.936	195.402
Вкупно средства	1.442.497	696.019	746.478
Обврски			
Обврски спрема добавувачи	852.913	668.473	184.440
Останати тековни обврски	66.001	62.836	3.165
Краткорочни заеми	77.503	77.503	-
Вкупно обврски	996.417	808.812	187.605
Нето изложеност	446.080	(112.793)	558.873

Авансите и даноците се исклучени од табелите погоре, бидејќи не се финансиски средства и обврски.

г) Ризик на ликвидност

Ризикот за ликвидност е дефиниран како ризик дека компанијата не може да ги реши или исполни своите обврски на време. Политиката на компанијата е да одржува доволно пари и парични еквиваленти за да ги исполни своите обврски во блиска иднина.

Управувањето со ризикот на ликвидност подразбира располагање со доволни количества на готовина, како и можност за финансирање преку користење на договорни кредитни аранжмани.

Табелата подолу дава приказ на роковите на плаќање на финансиските обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2024 и 31 декември 2023 година засновани на договорените недисконтирани плаќања:

На 31 декември 2024 година

	На барање	До 3 месеци	3 до 12 месеци	1 до 5 години	> 5 години	Вкупно
Обврски спрема добавувачи	-	592.126	-	-	-	592.126
Останати обврски	-	61.395	-	-	-	61.395
Краткорочни заеми	-	-	65.565	-	-	65.565
Обврски кон поврзани subjekti	-	189.144	-	-	-	189.144

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

21. Управување со финансискиот ризик (продолжува)

На 31 декември 2023 година

	На барање	До 3 месеци	3 до 12 месеци	1 до 5 години	> 5 години	Вкупно
Обврски спрема добавувачи	-	688.088	-	-	-	688.088
Останати обврски	-	66.001	-	-	-	66.001
Краткорочни заеми	-	-	77.503	-	-	77.503
Обрски кон поврзани субјекти	-	165.045	-	-	-	165.045

д) Кредитен ризик

Друштвото немаат значајна концентрација на кредитен ризик. Друштвото има воспоставено таква политика која што предвидува продажба на своите производи на клиенти со соодветна кредитна историја. Исто така, Друштвото има воспоставено таква политика која предвидува лимитирање на износот на кредитна изложеност на поединечните клиенти. Посебно, за да се намали овој ризик Друштвото бара обезбедувања како што се: банкарски гаранции и депозити. На 31 декември 2024 година не постојат отворени сомнителни значајни кредитни ризици кои веќе не се покриени со резервација за сомнителни побарувања.

Во врска со кредитниот ризик којшто произлегува од другите финансиски средства на Друштвото, кои се состојат од пари и парични средства, максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик поради неплаќање на договорната страна е еднаква на сметководствената вредност на овие инструменти. На 31 декември 2024 година, паричните средства и паричните еквиваленти на Друштвото се чуваат како тековни сметки во високо оценети финансиски институции.

Управување со капиталот

Примарната цел на управувањето со капиталот на Друштвото е да се обезбеди и одржува стабилен кредитен рејтинг и соодветни показатели на капиталот со цел да се поддржи работењето и да се максимизира вредноста на акционерите.

Друштвото управува со својата структура на капитал и прави корекции на истиот, кои се во согласност со проемените на економските фактори. За да ја одржува и да ја корегира структурата на капиталот. Друштвото може да ја корегира дивидендата исплатена на акционерите, да врати капитал на акционерите или пак да издаде дополнителни нови акции, врз основа на претходна одлука на акционерите. Во текот на периодите што завршуваат на 31 декември 2024 година и 31 декември 2023 година не беа направени промени во целите, политиките или процесите на Друштвото.

Друштвото го следи својот акционерски капитал преку добивката пред камата, даноци, амортизација и депрецијација (ЕБИТДА) за годината.

	2024 МКД'000	2023 МКД'000
ЕБИТДА	<u>2.428.311</u>	<u>1.910.269</u>

Цементарница „УСЈЕ“ АД- Скопје

Белешки кон поединечните финансиски извештаи
за годината која завршува на 31 декември 2024

21. Управување со финансискиот ризик (продолжува)

Стапката на заложеност е како што следува:

	2024	2023
	МКД'000	МКД'000
Нето долг	716.397	55.165
Капитал	4.424.240	5.230.497
Сооднос на нето долгот кон капиталот	0,16	0,01

Друштвото не е предмет на никакви надворешно наметнати барања. Структурата и управувањето на капиталот е одредено на Групациско ниво. Земајќи го предвид нивото на тековните средства на Друштвото и постојаната поддршка од Групациската, Раководството верува дека има доволно средства за ублажување на било какво идно потенцијално влијание.

22. Последователни настани

По извештајниот период нема настани кои би имале влијание врз Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за финансиската состојба или Извештајот за паричните текови.

ЦЕМЕНТАРНИЦА “УСЈЕ” АД - СКОПЈЕ

Годишна сметка

За годината завршена на 31 декември 2024 година

ЕМБС: 04053397

Целосно име: Цементарница УСЈЕ АД Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2024

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	3.476.874.663,00			3.430.556.128,00
2	-- I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	79.457.401,00			34.457.566,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	67.907.315,00			34.457.566,00
7	-- Нематеријални средства во подготовка	11.550.086,00			
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	3.119.444.977,00			3.102.978.105,00
10	-- Недвижности (011+012)	1.458.422.181,00			1.432.702.825,00
11	-- Земјиште	828.490.488,00			839.719.637,00
12	-- Градежни објекти	629.931.693,00			592.983.188,00
13	-- Постројки и опрема	1.282.875.087,00			1.195.654.814,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	14.624.048,00			16.623.901,00
18	-- Материјални средства во подготовка	353.782.044,00			447.469.114,00
19	-- Останати материјални средства	9.741.617,00			10.527.451,00
20	-- III. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ	275.946.380,00			269.059.419,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	0,00			24.061.038,00
22	-- Вложувања во подружници	0,00			24.061.038,00
31	-- V. ДОЛГОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (032+033+034)	2.025.905,00			
34	-- Останати долгорочни побарувања	2.025.905,00			
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	2.153.759.643,00			2.933.320.112,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	1.210.762.197,00			1.409.400.752,00
38	-- Залихи на сировини и материјали	631.183.357,00			972.271.020,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	302.131.088,00			69.059.225,00
40	-- Залихи на недовршени производи и полупроизводи	202.759.173,00			242.103.265,00

41	-- Залихи на готови производи	74.462.533,00		125.640.603,00
42	-- Залихи на трговски стоки	226.046,00		326.639,00
44	-- II. СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА)	0,00		11.580.000,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	615.928.371,00		468.763.484,00
46	-- Побарувања од поврзани друштва	221.945.697,00		202.110.840,00
47	-- Побарувања од купувачи	223.156.401,00		177.103.803,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	113.457.474,00		18.543.536,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	53.630.410,00		67.905.698,00
50	-- Побарувања од вработените	512.820,00		203.629,00
51	-- Останати краткорочни побарувања	3.225.569,00		2.895.978,00
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	0,00		996.445,00
58	-- Останати краткорочни финансиски средства	0,00		996.445,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	327.069.075,00		1.054.159.431,00
60	-- Парични средства	327.069.075,00		1.054.159.431,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	27.222.684,00		34.796.127,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	5.657.856.990,00		6.410.252.367,00
64	-- В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	0,00		29.490.542.097,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	4.424.238.263,00		5.230.496.666,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	1.747.729.749,00		1.747.729.749,00
70	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	150.281.721,00		148.167.651,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	1.973.060.911,00		1.825.107.311,00
72	-- Законски резерви	174.772.975,00		174.772.975,00
74	-- Останати резерви	1.798.287.936,00		1.650.334.336,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	553.165.882,00		1.509.491.955,00
79	-- XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	1.798.512.159,00		
80	-- XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	94.658.535,00		
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	1.206.835.583,00		1.095.107.989,00
82	-- I. ДОЛГОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И ТРОШОЦИ (083+084)	78.348.193,00		70.430.814,00
83	-- Резервирања за пензии, отпремнини и слични обврски кон вработените	62.191.921,00		55.273.102,00
84	-- Останати долгорочни резервирања за ризици и трошоци	16.156.272,00		15.157.712,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	111.813.556,00		

93	-- Останати долгорочни обврски	111.813.556,00		
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	1.016.673.834,00		1.024.677.175,00
96	-- Обврски спрема поврзани друштва	163.799.752,00		161.710.353,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	598.584.121,00		622.771.905,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	38.967.291,00		44.474.740,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	4.725.011,00		890.727,00
100	-- Обврски кон вработените	11.673.322,00		10.183.671,00
101	-- Тековни даночни обврски	85.779.320,00		74.830.343,00
102	-- Краткорочни резервирања за ризици и трошоци	14.742.860,00		13.481.817,00
103	-- Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	65.564.893,00		77.503.094,00
106	-- Обврски по основ на учество во резултатот	647.905,00		550.423,00
108	-- Останати краткорочни обврски	32.189.359,00		18.280.102,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	26.783.144,00		84.647.712,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	5.657.856.990,00		6.410.252.367,00
112	-- V. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА	0,00		29.490.542.097,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	6.338.379.529,00			6.485.124.197,00
202	-- Приходи од продажба	6.255.236.421,00			6.202.146.452,00
203	-- Останати приходи	81.014.843,00			82.096.279,00
204	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на почетокот на годината	0,00			338.910.461,00
205	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на крајот на годината	0,00			371.810.709,00
206	-- Капитализирано сопствено производство и услуги	2.128.265,00			200.881.466,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	4.171.363.238,00			4.852.478.425,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	2.241.640.725,00			2.687.006.250,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки	80.412.475,00			283.416.624,00
210	-- Набавна вредност на продадените материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	9.746.372,00			41.236.725,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	864.656.493,00			797.489.072,00
212	-- Останати трошоци од работењето	176.385.138,00			148.347.550,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	383.764.922,00			359.114.625,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	215.702.823,00			189.647.516,00

215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	0,00		18.266.605,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	101.143.794,00		80.206.863,00
217	-- Останати трошоци за вработените	66.918.305,00		70.993.641,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	259.841.539,00		243.184.302,00
219	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни средства	0,00		13.059.000,00
220	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства	4.001.627,00		40.609.073,00
221	-- Резервирања за трошоци и ризици	28.706.585,00		28.457.934,00
222	-- Останати расходи од работењето	122.207.362,00		210.557.270,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	52.402.187,00		7.284.416,00
224	-- Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	43.966.098,00		2.302.761,00
226	-- Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	43.620.373,00		
227	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	345.725,00		2.302.761,00
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	2.038.343,00		180.901,00
231	-- Приходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	6.397.746,00		4.800.754,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	10.214.804,00		26.688.070,00
235	-- Финансиски расходи од односи со поврзани друштва (236+237+238)	4.484.229,00		3.102.295,00
236	-- Расходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	3.344.977,00		
237	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со поврзани друштва	1.139.252,00		3.102.295,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	4.200.173,00		18.900.743,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	1.530.402,00		4.685.032,00
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)- (204-205+207+234+245)	2.209.203.674,00		1.646.142.366,00
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246- 249)	2.209.203.674,00		1.646.142.366,00
252	-- Данок на добивка	204.219.425,00		136.650.411,00
254	-- Одложени даночни расходи	111.813.556,00		
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250- 252+253-254)	1.893.170.693,00		1.509.491.955,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	244,00		239,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00		12,00
259	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОД	1.893.170.694,00		1.509.491.955,00
260	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	1.798.512.159,00		1.434.017.357,00
261	-- Добивка која им припаѓа на неконтролирано учество	94.658.535,00		75.474.598,00
264	-- ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	3.358,00		2.677,00

265	-- Вкупна основна заработувачка по акција	3.358,00		2.677,00
269	-- Добивка за годината	1.893.170.693,00		1.509.491.955,00
288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	1.893.170.693,00		1.509.491.955,00
289	-- Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	1.798.512.158,00		1.434.017.357,00
290	-- Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	94.658.535,00		75.474.598,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
609	-- Земјишта	828.490.488,00			839.719.637,00
612	-- Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	571.732.136,00			532.354.807,00
613	-- Сегашна вредност на објекти од нискоградба (< или = АОП 012 од БС)	58.199.557,00			60.628.381,00
614	-- Сегашна вредност на информациска опрема и телекомуникациска опрема (< или = АОП 013 од БС)	692.096,00			1.193.819,00
615	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема (< или = АОП 013 од БС)	10.911.253,00			11.602.460,00
626	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+ АОП 046+ АОП 047+АОП 048 ОД БС)	314.502.541,00			197.236.993,00
628	-- Останати побарувања од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 034+ АОП 046+ АОП 047+АОП 051+ АОП 062 ОД БС)	2.706.369,00			2.893.614,00
629	-- Останати побарувања од органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или= АОП 034+АОП 035+АОП 047+АОП 049+АОП 051+АОП 062 ОД БС)	46.670.315,00			67.905.698,00
630	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси и останати побарувања од сите субјекти во земјата и странство (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+АОП 034+АОП 035+ АОП 046+ АОП 047+АОП 049+ АОП 050+АОП 051+АОП 057+АОП 062 ОД БС)	531.719.486,00			485.016.075,00
631	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од други трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или =АОП 065 од БС)	5.006.500,00			4.743.000,00
632	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од физички	82.376.300,00			82.624.300,00

	лица, трговци поединци, занаетчи, земјоделци, самостојни вршители на дејност и непрофитни организации регистрирани во земјата (< или =АОП 065 од БС)			
634	-- Обврски по заеми и кредити земени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата(< или =АОП 086+АОП 087+АОП 088+АОП 089+АОП 090+АОП 096+АОП 104+АОП 107 од БС)	65.564.893,00		
635	-- Обврски по основ на набавка на стоки и услуги и аванси (краткорочни трговски кредити) примени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата(< или =АОП 096+АОП 097+ АОП 098+АОП 108 од БС)	526.125.426,00		457.687.507,00
637	-- Останати обврски кон нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 096+ АОП 106+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 од БС)	59.579.876,00		97.990.638,00
638	-- Останати обврски кон органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 099+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 од БС)	202.317.887,00		80.212.052,00
639	-- Обврски по основ на трговски кредити, аванси и останати обврски кон сите субјекти во земјата и странство (вкупно) (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 096+ АОП 097+ АОП 098+ АОП 099+ АОП 100+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 од БС)	1.074.314.876,00		1.017.406.648,00
643	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	4.186.777.872,00		3.996.196.047,00
644	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)	2.035.828.428,00		2.161.718.296,00
647	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	32.587.307,00		31.624.293,00
648	-- Приходи од наемнина на земјиште (< или = АОП 202 од БУ)	4.754.964,00		8.188.435,00
650	-- Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства (< или = АОП 203 од БУ)	54.395.402,00		
654	-- Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)	5.584.633,00		3.461.141,00
655	-- Наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски (< или = АОП 203 од БУ)	570.883,00		1.809.606,00
656	-- Приходи врз основа на ефекти од договорена заштита од ризик (< или = АОП 203 од БУ)	0,00		28.784.882,00
657	-- Приходи од премии, субвенции, дотации и донации (< или = АОП 203 од БУ)	0,00		108.530,00
661	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	13.576.925,00		30.406.120,00

668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	588.370.500,00		826.991.449,00
669	-- Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	6.548.418,00		15.967.880,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	191.798,00		498.794,00
672	-- Трошоци за амбалажа (< или = АОП 208 од БУ)	171.153.816,00		176.699.176,00
673	-- Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)	5.796.261,00		3.364.874,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	0,00		160.573,00
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	608.670.597,00		651.603.941,00
677	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	819.808.900,00		919.717.315,00
678	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	81.808.572,00		83.571.460,00
679	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	978.115,00		2.546.927,00
680	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	219.040.195,00		179.020.415,00
681	-- Транспортни услуги во странство (< или = АОП 211 од БУ)	32.810.991,00		26.816.253,00
682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	3.173.380,00		2.593.587,00
685	-- Производствени и занаетчиски услуги (< или = АОП 211 од БУ)	207.164.149,00		274.727.886,00
686	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	1.107.500,00		1.233.000,00
687	-- Наемнини за опрема (< или = АОП 211 од БУ)	10.327.279,00		9.282.763,00
688	-- Наемнина за земјиште (< или = АОП 211 од БУ)	0,00		100.008,00
693	-- Еднократен надоместок во вид на испратнина заради трајно работно ангажирање под услови утврдени со закон (< или = АОП 217 од БУ)	7.203.138,00		15.844.097,00
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	11.012.460,00		9.274.634,00
696	-- Помощи (< или = АОП 217 од БУ)	384.220,00		1.161.985,00
698	-- Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	8.943.866,00		7.527.739,00
700	-- Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)	6.498.508,00		14.389.565,00
703	-- Подароци на вработените (< или = АОП 217 од БУ)	13.951.698,00		12.152.056,00
704	-- Трошоци за организирана исхрана во текот на работа (< или = АОП 217 од БУ)	13.124.000,00		10.643.565,00
706	-- Надомести на ангажирана работна сила преку агенциите за привремени вработувања (< или = АОП 217 од БУ)	3.983.787,00		2.201.060,00
709	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	15.361.618,00		18.485.582,00

710	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	18.265.044,00		10.375.661,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	1.453.692,00		1.538.488,00
712	-- Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	5.953.836,00		9.314.873,00
714	-- Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	3.780.194,00		725.896,00
715	-- Надоместоци за повремени и привремени работи (< или = АОП 217 од БУ)	10.422.617,00		2.071.799,00
717	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	129.351.472,00		105.871.251,00
718	-- Казни, пенали надоместоци за штети и друго (< или = АОП 222 од БУ)	1.603.642,00		
719	-- Надоместоци за штети (< или = АОП 222 од БУ)			995.478,00
721	-- Исплатени дивиденди	2.716.777.000,00		717.376.236,00
722	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	237,00		242,00
723	-- Просечен број на вработени во седиштето на субјектот врз основа на состојбата на крајот на месецот	237,00		242,00
724	-- Број на подружници во кои се врши дејност, без седиштето на субјектот	4,00		3,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
4046	- 08.110 - Вадење декоративен камен, варовник, гипс, шкрилци и други камења	8.138.080,00			
4167	- 23.510 - Производство на цемент	5.662.297.547,00			
4171	- 23.630 - Производство на готова бетонска смеса	182.849.802,00			
4371	- 46.710 - Трговија на големо со моторни возила	114.968.265,00			
4373	- 46.730 - Трговија на големо со мотоцикли и делови и прибор за мотоцикли	109.389.309,00			
4380	- 46.870 - Трговија на големо со отпадоци и остатоци	42.814,00			
4437	- 52.210 - Услужни дејности поврзани со копнениот транспорт	126.848.192,00			
4491	- 64.990 - Други финансиско-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, н.д.м.	52.868.776,00			
4503	- 68.110 - Купување и продажба на сопствен недвижен имот	54.395.402,00			
4505	- 68.200 - Изнајмување и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот под закуп (лизинг)	32.587.307,00			
4564	- 82.990 - Останати деловно-помошни дејности, н.д.м.	46.396.222,00			

Потпишано од:

Gabriela Barlakoska

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.